ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ - Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Τεύχος 171, Απρίλιος 2010

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Το 34ο Συνέδριο της ΓΣΕΕ πραγματοποιήθηκε σε μια περίοδο κρίσιμη για την «οικονομία των εργαζομένων», η οποία δέχεται ισχυρό πλήγμα σε όλα τα επίπεδα (ασφαλιστικό, εργασιακό, εισοδηματικό κλπ). Η στρατηγική των συνδικαλιστικών οργανώσεων με τις θέσεις τους, την στάση τους, την στρατηγική τους, την πρακτική τους, την οργάνωση και λειτουργία τους, καθώς επίσης οι έγκαιρες παρεμβάσεις και διεκδικήσεις τους για την βελτίωση του επιπέδου ζωής των εργαζομένων ήταν μερικά από τα θέματα που τέθηκαν για προβληματισμό από τους αντιπροσώπους του Συνεδρίου. Σε αυτό το τεύχος της ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ παρουσιάζεται το πρόγραμμα δράσης που αποφασίστηκε στο 34ο Συνέδριο της ΓΣΕΕ καθώς και οι δραστηριότητες του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ • ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Γιάννης Παναγόπουλος
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Σάββας Ρομπόλης, Γιάννης Κουζής, Πέτρος Λινάρδος - Ρυλμόν, Βασίλης Παπαδόγαμβρος
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Σάββας Ρομπόλης
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: Γ. Κολλιάς, Δ. Κατσορίδας
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ιουλιανού 24 Αθήνα, Τηλ: 210 8202247, Fax: 210 8202202
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ: www.inegsee.gr • **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:** vpetrak@inegsee.gr
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΚΑΜΠΥΛΗ, Αντιγόνης 60, Τηλ: 210 5156820, Fax: 210 5156811

34ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΣΕΕ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ - ΨΗΦΙΣΜΑ)

1. Η διεθνής οικονομική κρίση

Η διαδικασία μετάβασης από την ρύθμιση της οικονομίας στην απελευθέρωση των αγορών, θέτει στο επίκεντρο των πολιτικών παρεμβάσεων τα ζητήματα της εργασίας και του κράτους - πρόνοιας, η κρισιακή κατάσταση των οποίων επιδεινώνεται περαιτέρω με την αποσύνθεση εκτός των άλλων της πραγματικής οικονομίας.

Η κατάσταση της διεθνούς οικονομίας και οι αλλαγές που συντελούνται στις σχέσεις κεφαλαίου και εργασίας, τεχνολογίας και παραγωγής, οικονομικού και κοινωνικού στοιχείου στην λειτουργία της οικονομίας αποτελούν μείζονα πρόκληση για τους εργαζόμενους και τα συνδικάτα.

Γι' αυτό απαιτείται να **κατανοηθεί** η πρόκληση αυτή από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις οι οποίες με τις θέσεις τους, την στάση τους, την στρατηγική τους, την πρακτική τους, την οργάνωση και λειτουργία τους καθώς και με τις έγκαιρες παρεμβάσεις τους και διεκδικήσεις τους, να επιβάλλουν την βελτίωση του επιπέδου ζωής των εργαζομένων και την εφαρμογή των διεθνών κοινωνικών όρων. Έτσι, κατ' αυτόν τον τρόπο τα συνδικάτα καθίστανται κοινωνικοί πρωταγωνιστές και όχι παθητικοί θεατές της οικονομικής και κοινωνικής αναπαραγωγής σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, αποτελώντας την κινητήρια κοινωνικο-οικονομική δύναμη αποτροπής των δυσμενών εξελίξεων των συνθηκών διαβίωσης του κόσμου της εργασίας.

Η οικονομική κρίση και ύφεση με την αρνητική εξέλιξη του ΑΕΠ, η διατήρηση της ανεργίας σε υψηλά επίπεδα και η ένταση των εισοδηματικών και κοινωνικών ανισοτήτων στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης , θέτουν με τον πιο σαφή και κατηγορηματικό τρόπο, την αναγκαιότητα αναστοχασμού και αναπροσανατολισμού της ευρωπαϊκής οικονομίας. Απαιτείται τα συνδικάτα να προβάλλουν με συνέπεια την θέση ότι η **εργασία** δεν αποτελεί «καύσιμη ύλη» αλλά «κινητήρια δύναμη» της οικονομικής και κοινωνικής προοπτικής. Με αφετηρία αυτή τη θέση, επιβάλλεται ο προσδιορισμός των στόχων και των επιλογών του «ευρωπαϊκού μοντέλου ανάπτυξης» προσαρμοσμένου στις νέες συνθήκες διεθνοποίησης της παγκόσμιας οικονομίας καθώς και στις νέες προκλήσεις που δέχεται στις οικονομικές και κοινωνικές πτυχές του ο ευρωπαϊκός οικονομικός και κοινωνικός σχηματισμός.

Η πρόκληση αυτή ουσιαστικά εμπεριέχει στον πυρήνα της, την αναγκαιότητα διαμόρφωσης μιας νέας στρατηγικής με την οποία οι δυνάμεις της εργασίας σε διεθνές επίπεδο διεκδικούν να αντιστρέψουν την σε βάρος της συντελούμενη οικονομική και κοινωνική κατάσταση.

Μιας στρατηγικής που:

- θα εμπεριέχει τις πραγματικές ανάγκες του κόσμου της εργασίας
- θα συνδέει το «γενικό» με το «ειδικό» στην διάγνωση των προβλημάτων και

το «οικονομικό» με το «κοινωνικό» στοιχείο στην νέα στρατηγική σύνθεση της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής

- θα διακρίνεται από βεβαιότητα και αυτοπεποίθηση για τις προτεινόμενες γενικές και ειδικές λύσεις
- θα διαμορφώνει ταξικές συμμαχίες προκειμένου να αυξάνεται το επίπεδο αποτελεσματικότητας της συνδικαλιστικής δράσης στην αντιμετώπιση των σύγχρονων προβλημάτων των εργαζομένων, των ανέργων και των συνταξιούχων.

Η διεκδίκηση αυτής της στρατηγικής, προϋποθέτει την ενεργοποίηση του συνδικαλιστικού κινήματος σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο με ένταξη στα συνδικάτα νέων μελών, προσέλκυση των επισφαλώς εργαζομένων και γενικότερα νέων στρωμάτων εργαζομένων που επωμίζονται το κύριο βάρος των συνεπειών από τις αναδιαρθρώσεις που συντελούνται, αντιμετώπιση της γραφειοκρατικοποίησης του συνδικάτου και ενίσχυσης της αντιπροσωπευτικότητας και της αυτονομίας του, προκειμένου ο λόγος του να πείθει την κοινωνία και οι διεκδικήσεις σε όλους τους τομείς της οικονομίας να προωθούν αποτελεσματικά τα δικαιώματα των εργαζομένων, των ανέργων και των συνταξιούχων.

Το ελληνικό συνδικαλιστικό κίνημα στα πλαίσια της δραστηριοποίησής του στο ευρωπαϊκό συνδικαλιστικό κίνημα, θα πρέπει να διεκδικήσει την αναθεώρηση των στόχων και του περιεχομένου του Συμφώνου σταθερότητας, με στρατηγικό προσανατολισμό το Σύμφωνο Ανάπτυξης, Καινοτομίας και Απασχόλησης.

Η οικονομική κρίση η οποία ξεκίνησε ως κρίση των ενυπόθηκων δανείων το 2007 στις ΗΠΑ, διαμορφώθηκε σε διεθνή οικονομική κρίση το 2008 και εξελίχθηκε σε οικονομική κρίση στην πραγματική οικονομία στις ΗΠΑ, την Ευρώπη και την χώρα μας, ως αποτέλεσμα της εφαρμοζόμενης οικονομικής πολιτικής «των απελευθερωμένων αγορών και των αποκλεισμένων κοινωνιών» οδήγησε σε χιλιάδες απολύσεις στις ΗΠΑ αλλά και στην Ευρωπαϊκή Ένωση (630.000 απολύσεις κάθε μήνα στις ΗΠΑ, 8,5 εκατομμύρια θέσεις εργασίας χάνονται την περίοδο 2009 - 2010).

Τον Ιούλιο του 2009, το ποσοστό ανεργίας στην Ε.Ε.-27 διαμορφώθηκε στο 9% και στην Ευρωζώνη 9,5%. Οι διαδικασίες που συντελούνται στη διεθνή οικονομία υπό το βάρος της οικονομικής κρίσης η οποία ξεκίνησε από τις ΗΠΑ πριν τρία χρόνια και επεκτάθηκε στις χώρες της ευρωπαϊκής ηπείρου, αντί να οδηγούν την οικονομική πολιτική σε μια συνολική και εκ βάθρων αναθεώρηση του οικονομικού

μοντέλου και της ιδεολογίας στη βάση της οποίας αυτό στηρίχθηκε, **επιμένουν δογματικά** στην αναπαραγωγή και υλοποίηση των παραδοσιακών οικονομικών συνταγών, οδηγώντας έτσι τον πλανήτη, σε οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντολογική ασφυξία.

Η κρίση αυτή αποτελεί έκφραση αποτυχίας του **νεοφιλελεύθερου μοντέλου** οργάνωσης της οικονομίας και διαχείρισης των πόρων, όπως αυτή, τηρουμένων των αναλογιών, του τέλους του 19ου αιώνα και του 1929. Αποτελεί **έκφραση αποτυχίας**, με την έννοια ότι αυτό διακηρύσσει και εφαρμόζει **την πλήρη απελευθέρωση** των αγορών χρήματος, αγοράς εργασίας και αγαθών-υπηρεσιών, την κυριαρχία της αγοράς στην διαχείριση των πόρων με την περιθωριοποίηση των δημόσιων πολιτικών και της αναδιανομής του εισοδήματος, χωρίς ρυθμίσεις, ελέγχους, εποπτεία και συντονισμό, με την επικράτηση «χαλαρών οικονομικών και κανονιστικών πολιτικών που επέτρεψαν στην παγκόσμια οικονομία να υπερβεί τα όρια ταχύτητάς της».

Τα προβλήματα ρευστότητας των μεγάλων τραπεζικών ιδρυμάτων στις ΗΠΑ, την Αγγλία και σε άλλες χώρες παρά τις κρατικές παρεμβάσεις, είτε μέσω των «ενέσεων ρευστότητας», είτε με την «εθνικοποίηση» των υπό κατάρρευση χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, και των μειώσεων των επιτοκίων, σταδιακά έχουν διεισδύσει στους αρμούς της πραγματικής οικονομίας με αρνητικές συνέπειες στους ρυθμούς αύξησης του ΑΕΠ, στην απασχόληση, στην χρηματοδότηση του κοινωνικού κράτους, κλπ. Η εμμονή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, στη λογική του συμφώνου σταθερότητας, οδηγεί στην περαιτέρω συρρίκνωση των εργασιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων, στην ένταση των ανισοτήτων, στην ανισοκατανομή του παραγόμενου πλούτου, στην απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και του κράτους-πρόνοιας σε βάρος του κόσμου της εργασίας.

2. Η οικονομική κρίση και ύφεση στην Ελλάδα

Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα προϋπήρχε και επιδεινώνεται ποσοτικά και ποιοτικά από την διεθνή οικονομική κρίση και ύφεση. Επιπλέον, η οικονομική κρίση στην Ελλάδα είναι σοβαρότερη από τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης γιατί πλήττονται σε βάθος οι τρεις βασικές διαστάσεις της ελληνικής οικονομίας:

α) Η οικονομική (μηδενική ή αρνητική αύξηση του ΑΕΠ, μείωση των επενδύσεων, μείωση βιομηχανικής παραγωγής, μείωση εξαγωγών, μείωση κύκλου εργασιών, μείωση ζήτησης, μείωση απασχόλησης, αύξηση των απολύσεων, αύξησης της ανεργίας),

β) Η δημοσιονομική (αύξηση των δημοσίων ελλειμμάτων, αύξηση δημόσιου χρέους, κατάρρευση των δημοσίων εσόδων,) και

γ) Η κοινωνική (αύξηση ιδιωτικών δαπανών υγείας, υποχρηματοδότηση του συστήματος κοινωνικής προστασίας, δυσχέρειες Ταμείων και Νοσοκομείων να εκπληρώσουν έγκαιρα τις υποχρεώσεις τους προς τους ασφαλισμένους - συνταξιούχους και προς τους προμηθευτές).

Η πολιτική της μακροοικονομικής σταθερότητας θεωρεί ότι η επίδραση των

ελλειμμάτων στη μεγέθυνση του ΑΕΠ, στα εισοδήματα και στις επενδύσεις είναι υποδεέστερης σημασίας σε σχέση με το υψηλό δημόσιο έλλειμμα, και ως εκ τούτου οι φορείς της οικονομικής πολιτικής έχουν προκρίνει, ως άμεση προτεραιότητα την ταχεία επαναφορά του δημοσίου ελλείμματος σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Βέβαια, η αντίληψη αυτή, που απορρέει άμεσα και από τη λογική του Συμφώνου Σταθερότητας, αντιμετωπίζει διστακτικά την προοπτική ανάπτυξης του κράτους-πρόνοιας και για τον λόγο αυτό παρατηρείται στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης η σταδιακή αποδιάρθρωση των λειτουργιών του κοινωνικού κράτους, η οποία ουσιαστικά εκφράζει την θεσμική και συστημική μετεξέλιξή του από έναν μηχανισμό αναδιανομής του εισοδήματος, σ' έναν μηχανισμό παροχής βοήθειας και φιλανθρωπίας με κεντρικό στόχο την δημοσιονομική ισορροπία. Το κεντρικό ζήτημα, όπως αποδεικνύεται, είναι ότι οι πολιτικές περιορισμού του δημοσίου ελλείμματος, έχουν συμβάλλει στην διεύρυνση του κοινωνικού ελλείμματος στην Ελλάδα και στα άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όμως, παρά τις εξελίξεις αυτές οι φορείς άσκησης της οικονομικής πολιτικής **κατανοούν** την σημερινή διεθνή οικονομική κρίση ως αποτέλεσμα εξωγενών και όχι ενδογενών παραγόντων που επιδρούν αρνητικά στην ομαλή λειτουργία του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Το αποτέλεσμα κατά **το 2009 και το 2010 είναι να γίνουμε μάρτυρες** χρεοκοπιών και διακοπής της λειτουργίας επιχειρήσεων, μαζικών απολύσεων και διαθεσιμοτήτων των εργαζομένων, απειλής μείωσης των μισθών ή ανεργίας, διεύρυνσης των ευέλικτων μορφών απασχόλησης και της εκ περιτροπής εργασίας, σημαντικής αύξησης της ανεργίας και ανησυχητικής ύφεσης της οικονομίας και σοβαρής επιδείνωσης του εισοδηματικού και βιοτικού επιπέδου των ελλήνων πολιτών.

Έτσι σήμερα, **το επίπεδο σύγκλισης της χώρας μας** με τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις τιμές καταναλωτή είναι 94% (ακριβή χώρα), η παραγωγικότητα της εργασίας είναι 92% (χώρα πολλών ωρών και έντασης εργασίας), οι μισθοί είναι 82% (χαμηλοί μισθοί σε σχέση με το επίπεδο παραγωγικότητας και τιμών) το επίπεδο των οποίων συμπαρασύρει και το επίπεδο των συνταξιούχων με αντίστοιχα χαμηλά επίπεδα.

Ειδικότερα **στην Ελλάδα**, παρά τις αντίστοιχες δυσμενείς εξελίξεις για τους μισθωτούς, τους συνταξιούχους και τους ανέργους, η οικονομική πολιτική με το πρόγραμμα στήριξης των Τραπεζών, οδηγεί την ελληνική οικονομία κατά το 2009 και το 2010, (το 85% των επιχειρήσεων δηλώνει ότι τα δύσκολα της οικονομικής κρίσης δεν έχουν περάσει και προβλέπει περαιτέρω επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών κατά το επόμενο 12μηνο (ΙΟΒΕ, Ιούλιος 2009) σε συνθήκες ύφεσης με συνέπειες στην απασχόληση, την ανεργία (9,8%, Οκτώβριος 2009), τα εισοδήματα, (πάγωμα μισθών στο Δημόσιο και των συντάξεων για όλους τους συνταξιούχους της χώρας) το δημόσιο χρέος και τα δημόσια ελλείμματα. Το 2008 η ΓΣΕΕ προβλέποντας τις υφεσιακές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία κατά το 2009, με την ΕΓΣΣΕ 2008-09 συνέβαλλε καθοριστικά στην διαμόρφωση του κατώτατου μηνιαίου μισθού στα 740 € και στην ποσοστι-

αία πραγματική του αύξηση το 2009 κατά 4,3%. Όμως είναι ενδιαφέρον να τονιστεί ότι μεγάλο τμήμα των νοικοκυριών δαπανά περισσότερο από το 40% του διαθέσιμου εισοδήματος για την εξυπηρέτηση τραπεζικών δανείων, τα οποία δυσκολεύεται να αποπληρώσει εξαιτίας της μείωσης των εισοδημάτων του, της ανεργίας, της εκ περιτροπής εργασίας και της διεύρυνσης των ευέλικτων μορφών απασχόλησης.

Παράλληλα, **το Ελληνικό Δημόσιο** έχει προσφύγει σε δανεισμό κατά το πρώτο εξάμηνο του 2009 σε ποσοστό της τάξεως του 20% του ΑΕΠ (Ιούλιος 2009). Ο καθαρός δανεισμός του Δημοσίου από τις αρχές του έτους 2009 έχει διαμορφωθεί στα επίπεδα των 53 δισ. ευρώ (εκτιμάται ότι κατά το 2009 θα υπερβεί τα 60 δισ. ευρώ) και υπερβαίνει κατά 12 δισ. ευρώ την πρόβλεψη του Κρατικού Προϋπολογισμού του 2009 και κατά 10 δισ. ευρώ την πρόβλεψη του αναθεωρημένου (Ιανουάριος 2009) προγράμματος σταθερότητας της ελληνικής οικονομίας. Έτσι, ο καθαρός δανεισμός του Δημοσίου έχει ήδη καλύψει το 130% περίπου του ετήσιου στόχου όταν στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο δημόσιος δανεισμός δεν υπερβαίνει το 70% του ετήσιου προϋπολογισμού. Ταυτόχρονα, οι συνθήκες του δημόσιου δανεισμού, διαμορφώνουν επιπλέον επίπεδα του ετήσιου κόστους καταβολής των τόκων (1,2 δισ. ευρώ λόγω της διαφοράς των ελληνικών με τα γερμανικά επιτόκια και 700 εκατ. ευρώ λόγω της διαφοράς των ελληνικών με τα ιταλικά επιτόκια).

Με αφετηρία **τα δυσμενή αυτά δεδομένα** που έχουν διαμορφωθεί κατά την διετία 2008 - 2009 στην ελληνική οικονομία, σε συνδυασμό με αντίστοιχες δυσμενείς προβλέψεις κατά το 2010 στον ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ (-0,4%), στην συνολική εσωτερική ζήτηση, στην ανεργία (αύξηση κατά 100.000 άτομα περίπου), στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και στο εισόδημα των εργαζομένων, ανέργων και των συνταξιούχων, **επιβάλλεται** η λήψη βραχυπρόθεσμων και μεσο-μακροπρόθεσμων μέτρων αντιμετώπισης των επιπτώσεων της διεθνούς οικονομικής κρίσης και δημιουργίας προϋποθέσεων εξόδου απ' αυτήν. Ακριβώς το πλαίσιο αιτημάτων και διεκδικήσεων της ΓΣΕΕ κινείται σ' αυτόν τον άξονα στρατηγικής με τεκμηριωμένη αναφορά σε συγκεκριμένα αναπτυξιακά μέτρα οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής.

3. Η αναγκαιότητα ενός νέου αναπτυξιακού σχεδίου για την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας

Η στρατηγική ανάσχεσης της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα προϋποθέτει μέτρα ενίσχυσης της ζήτησης, φροντίδας των δανειοληπτών (νοικοκυριά), αποκατάστασης της δημοσιονομικής ισορροπίας όχι με επιπλέον φορολογικές επιβαρύνσεις αλλά με αναδιανομή του εισοδήματος, ενδυνάμωσης των προϋποθέσεων ανάπτυξης και στήριξης της επενδυτικής δραστηριότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, προκειμένου η ελληνική οικονομία να αντιμετωπίσει τις προαναφερόμενες σοβαρές αρνητικές συνέπειες κατά το 2009 και τις σοβαρότερες κατά το 2010.

Από την άποψη αυτή, αποτελεί **στόχο επείγουσας προτεραιότητας**, η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς οικονομικής κρίσης στην ελληνική οικονομία

(νέο μείγμα οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής) και η δημιουργία συνθηκών δυναμικής προοπτικής της (νέο πρότυπο οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης), τα οποία λειτουργούντα ως **οργανική ενότητα** θα μεταμορφώσουν την ελληνική οικονομία σ΄ ένα οικονομικό και κοινωνικό σχηματισμό καινοτομικής, γνωσιολογικής και αλληλέγγυας προοπτικής, ο οποίος θα εξασφαλίζει την ποιότητα των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών καθώς και των εργασιακών και κοινωνικών συνθηκών παραγωγής τους, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού και του διεθνούς ανταγωνιστικού περιβάλλοντος.

Κατά συνέπεια, το **αναπτυξιακό διακύβευμα** για την Ελλάδα και τα κράτη μέλη

της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες της διεθνούς οικονομικής κρίσης είναι **εάν θα απομακρυνθούν** από τις δυσμενείς προοπτικές και αμφιβόλου αποτελεσματικότητας «ενεργοποίηση των αυτόματων μηχανισμών σταθεροποίησης της ευρωπαϊκής οικονομίας» σύμφωνα με το σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, ή **θα προσανατολισθούν** στην σύλληψη ενός νέου θεωρητικού υποδείγματος και στον σχεδιασμό και την οργάνωση ενός νέου προτύπου οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Στην κατεύθυνση αυτή απαιτείται ο Κρατικός Προϋπολογισμός και τα φορολογικά μέτρα του έτους 2010 να περιλαμβάνουν την μη ύπαρξη μέτρων φορολογικής επιβάρυνσης των μισθωτών και των συνταξιούχων και την αποκατάσταση της ισορροπίας στη πραγματική φορολογική επιβάρυνση των εισοδημάτων από εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα. Από την άποψη αυτή είναι χαρακτηριστική η διαπίστωση, σύμφωνα με την οποία η πραγματική φορολογική επιβάρυνση της εργασίας στην Ελλάδα (35,1%, 2007) αντιστοιχεί στον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης - 25 (36,4%, 2006), ενώ η πραγματική φορολόγηση για τα κέρδη ανέρχεται, σχεδόν στο ήμισυ του μέσου όρου της Ε.Ε-25 (15,9% για την Ελλάδα, έναντι 33,0% στην Ε.Ε-25). Ταυτόχρονα με αυτή την άνιση φορολογική επιβάρυνση σε βάρος των μισθωτών διαπιστώνεται ότι ένα στα τέσσερα ευρώ που παράγονται στην Ελλάδα είναι εκτός φορολογίας. Με άλλα λόγια, η αποκατάσταση της ανισοκατανομής του εισοδήματος και η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της εισφοροδιαφυγής αποτελούν βασικές πηγές χρηματοδότησης για την αύξηση των δημοσίων και

κοινωνικών δαπανών που θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας και θα αποκαταστήσουν, στον βαθμό που τις αφορά, τις κοινωνικο-οικονομικές ανισότητες. Ταυτόχρονα, απαιτούνται συγκεκριμένα μέτρα στήριξης της χρηματοοικονομικής ρευστότητας (3 δις ευρώ το ύψος των ακάλυπτων επιταγών, Δεκέμβριος 2009), καθώς και της επενδυτικής δραστηριότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων παράλληλα με μέτρα εισοδηματικής στήριξης των δανειοληπτών (νοικοκυριά). Είναι πλέον πασιφανές ότι οι ΜΜΕ πιέζονται σοβαρά από την έλλειψη ρευστότητας λόγω της περιορισμένης χρηματοδότησής τους από τις τράπεζες, καθώς και από την μείωση του κύκλου εργασιών, που κατά το 2010 οι δύο αυτοί παράγοντες θα επιδεινωθούν και θα οδηγήσουν στην μείωση των επενδύσεων, στην αδυναμία ανταπόκρισής τους προς τους προμηθευτές τους, στην μείωση της απασχόλησης και στην αύξηση της ανεργίας.

Βέβαια, η θεωρητική αντίληψη, η στρατηγική και τα μέτρα αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης και ύφεσης στην Ελλάδα, απαιτείται βραχυπρόθεσμα να εστιάζονται στην αποκατάσταση των μακροοικονομικών και κοινωνικών της ανισορροπιών με κινητήριο μοχλό την αναδιανομή του εισοδήματος και μεσο-μακροπρόθεσμα απαιτείται να εστιάζονται στην αντιμετώπιση των διαρθρωτικών της προβλημάτων, με την άσκηση δημόσιων πολιτικών ανάπτυξης (ολοκληρωμένα συμπλέγματα δραστηριοτήτων), ενίσχυσης της συνολικής ζήτησης, της καινοτομικής παραγωγικής και τεχνολογικής βάσης στον πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα της οικονομίας, καθώς και αντικατάστασης του μοντέλου αποκρατικοποιήσεων και ιδιωτικοποιήσεων των δημοσίων επιχειρήσεων, ως μοντέλου μη ορθολογικής διαχείρισης των πόρων με αναπτυξιακή και κοινωνική αποτελεσματικότητα από το μοντέλο των επιχειρήσεων δημοσίου συμφέροντος.

Σε αντίθεση απ' αυτή την αντίληψη και στρατηγική οι απόψεις που συζητούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και εφαρμόζουν τα κράτη-μέλη είναι **κυρίως προσανατολισμένες** προς την κατεύθυνση ρύθμισης του χρηματοπιστωτικού συστήματος με ελέγχους, εποπτεία και συντονισμό, προκειμένου «οι σφιχτές οικονομικές και κανονιστικές πολιτικές να επιτρέψουν στην ευρωπαϊκή οικονομία να ανασυγκροτηθεί», παράλληλα με την αποδόμηση του κοινωνικού κράτους και την απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων.

Η μη εγκαθίδρυση ενός **νέου αναπτυξιακού προτύπου** στην Ελλάδα στην κατεύθυνση βελτίωσης της τεχνολογικής, παραγωγικής και καινοτομικής βάσης στους τρεις τομείς της ελληνικής οικονομίας καθώς και της αναδιανομής του εισοδήματος, θα επιδεινώσει, μεταξύ των άλλων, ακόμη περισσότερο το χαμηλό επίπεδο ανταγωνιστικότητας των προϊόντων και υπηρεσιών που παράγει η ελληνική οικονομία (20% του ΑΕΠ αποτελούν οι εξαγωγές της χώρας μας) το οποίο σχετίζεται κυρίως με την χαμηλή διαρθρωτική της ανταγωνιστικότητα (ποιότητα προϊόντων και υπηρεσιών, ποιότητα παραγωγικής διαδικασίας, ποιότητα εργασιακών σχέσεων, ποιότητα επαγγελματικής κατάρτισης, κλπ). **Δυστυχώς όμως, η κατεύθυνση** που δόθηκε από τους φορείς άσκησης της οικονομικής πολιτικής και τις εργοδοτικές οργανώσεις και ακολουθήθηκε από τις επιχειρήσεις, **δεν ήταν η αντιμετώπιση**

των διαρθρωτικών προβλημάτων της ελληνικής οικονομίας, που η οικονομική κρίση ανέδειξε στην επιφάνεια, και η βελτίωση του επιπέδου της διαρθρωτικής της ανταγωνιστικότητας αλλά ήταν **η μείωση του μοναδιαίου κόστους εργασίας**, με κινητήριους μοχλούς την απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων, την συρρίκνωση του εισοδήματος, την φορολογική επιβάρυνση και την αποδόμηση της κοινωνικής ασφάλισης και υγείας.

Όμως σήμερα, **κρίνοντας εκ του αποτελέσματος**, είμαστε σε θέση να διαπιστώσουμε ότι η κατεύθυνση αυτή ήταν λανθασμένη γιατί μετά από μία μακροχρόνια περίοδο θεαματικής μείωσης του μεριδίου της εργασίας στο προϊόν (είτε πρόκειται για το σύνολο της οικονομίας, είτε πρόκειται για τον επιχειρηματικό τομέα) και ανόδου των δεικτών της κερδοφορίας (περιθώρια κέρδους, απόδοση κεφαλαίου) οι επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας στο διεθνές εμπόριο δεν παρουσιάζουν βελτίωση. **Αυτή η αποτυχία της εφαρμοζόμενης οικονομικής πολιτικής να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα διαμέσου** της μείωσης του μοναδιαίου κόστους εργασίας, των ιδιωτικοποιήσεων, της ενίσχυσης της κερδοφορίας του επιχειρηματικού τομέα, της διεύρυνσης της ευελιξίας των εργασιακών σχέσεων, της δημοσιονομικής πειθαρχίας με κύριο μέσο την πραγματική μείωση των κοινωνικών δαπανών και της απορύθμισης του συστήματος κοινωνικής προστασίας, **θα έπρεπε να είχε οδηγήσει** όσους υποστήριξαν αυτήν την κατεύθυνση και αυτό το μείγμα της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής σε αναθεώρηση των απόψεων τους και σε αλλαγή των πολιτικών τους.

Παρόλα αυτά, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Δ.Ν.Τ., οι Κεντρικοί Τραπεζίτες, οι Υπουργοί Οικονομικών και γενικότερα η Ευρωπαϊκή χρηματοοικονομική ελίτ, κινούμενοι με όρους νεοφιλελεύθερης προσέγγισης, πιέζουν την Ελλάδα για λήψη μέτρων σκληρής λιτότητας διαρρέοντας ως ενδεχόμενη προοπτική την χρεοκοπία της ελληνικής οικονομίας. Είναι όμως τόσο δυσμενής η κατάσταση των βασικών δεικτών της ελληνικής οικονομίας; Γιατί η ελληνική οικονομία έχει αναδειχθεί ως «μαύρο πρόβατο» στην Ευρώπη όταν υπάρχουν και άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εμφανίζουν παρεμφερείς τάσεις; Γιατί επιμένουν οι διεθνείς οργανισμοί, οι κεντρικοί τραπεζίτες, οι Υπουργοί Οικονομικών και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο θέμα της διάβρωσης της εμπιστοσύνης των χρηματο-οικονομικών αγορών απέναντι στα δημόσια οικονομικά της Ελλάδας; Τελικά, επιθυμεί η χρηματο-οικονομική Ευρώπη να δει ένα από τα μέλη της που ανήκει στη ζώνη του ευρώ να βαδίσει σε αδυναμία αποπληρωμής;

Ενώ η τυπική απάντηση είναι όχι, εντούτοις παραμένει το γεγονός του εξαναγκασμού της Ελλάδας να πληρώσει για τον δανεισμό της υπερβολικά υψηλά επιτόκια. Παράλληλα, οι Ευρωπαίοι Υπουργοί Οικονομικών και οι κεντρικοί τραπεζίτες προωθούν «πρόωρες δημοσιονομικές στρατηγικές εξόδου από την κρίση», θεωρώντας ότι τα δημοσιονομικά ελλείμματα πρέπει να μειωθούν με εισοδηματική λιτότητα από την στιγμή που υπάρχει μείωση της οικονομικής δραστηριότητας. Βέβαια, η «ενόχληση» της ευρωπαϊκής χρηματο-

οικονομικής ελίτ θα έπρεπε κυρίως να προέρχεται από τις ελληνικές τράπεζες οι οποίες χρησιμοποίησαν όλο το πακέτο ενίσχυσης της ρευστότητας από την ΕΚΤ για να χρηματοδοτήσουν τον δημόσιο τομέα αντί α σώσουν τον τραπεζικό κλάδο και να δημιουργήσουν ρευστότητα στην ελληνική οικονομία. Τα 38 δις ευρώ που άντλησαν ως ρευστότητα οι ελληνικές τράπεζες από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) αντιστοιχεί σ' ένα τραπεζικό χαρτοφυλάκιο ύψους 35 δις ευρώ δημόσιου χρέους. Τέλος, η ευρωπαϊκή χρηματο-οικονομική ελίτ αντιμετωπίζοντας την έξοδο από την οικονομική κρίση και ύφεση με μονεταριστικούς όρους, διαφωνεί με έναν από τους στόχους του Κρατικού Προϋπολογισμού 2010 της μείωσης του δημόσιου ελλείμματος, με την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και την αύξηση των δημόσιων εσόδων, υποστηρίζοντας την περικοπή τω κοινωνικών και δημόσιων δαπανών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι πιέσεις που ασκούνται στην Ελλάδα από την ευρωπαϊκή χρηματο-οικονομική ελίτ αποδεικνύουν με τον πιο εύληπτο τρόπο ότι η δύναμη των χρηματο-οικονομικών αγορών είναι ακόμα και σε μεγάλο βαθμό ανεξέλεγκτη, αφήνοντας πίσω τους τα «κροκοδείλια δάκρυα» των G8 και G20 για έλεγχο της λειτουργίας και της δραστηριότητάς τους με την εγκαθίδρυση, μεταξύ των άλλων, «νέων διεθνών και ευρωπαϊκών χρηματο-οικονομικών οργανισμών» με τους νέους θεσμούς και κανόνες ελέγχου και παρακολούθησης των δραστηριοτήτων τους.

Πως όμως θα αναγκασθεί η χρηματο-οικονομική ελίτ να αλλάξει την προδιάθεσή της υπέρ των αγορών και των τραπεζών; Η απάντηση είναι μόνο όταν ακουσθεί η φωνή των εργαζομένων της χώρας μας και όλης της Ευρώπης στους κύκλους των κεντρικών τραπεζών, των διεθνών οργανισμών και των Υπουργών Οικονομικών. Μόνο όταν πεισθούν με τους αγώνες μας και τις διεκδικήσεις μας ότι το κέντρο βάρους των αναγκαίων για την έξοδο από την κρίση επιλογών είναι η πραγματική οικονομία (θέσεις εργασίας, ανάπτυξη) με την έκδοση ενός κοινού ευρω-ομολόγου, χρηματοδότηση της ευρωπαϊκής κεντρικής τράπεζας για δημόσιες επενδύσεις, συντονισμός φορολογικών και κοινωνικών πολιτικών για την αναδιανομή του εισοδήματος και την τόνωση της ζήτησης και όχι με δημοσιονομική και εισοδηματική πειθαρχία.

Η στρατηγική αυτή επιλογή εξόδου από την κρίση σημαίνει ότι το πρόβλημα της ελληνικής και ευρωπαϊκής οικονομίας δεν εξαντλείται στα έσοδα, τις δαπάνες, το δημόσιο έλλειμμα και το δημόσιο χρέος. Είναι πολύ βαθύτερο και σοβαρότερο και σχετίζεται κυρίως όχι με τον εμπειρικό και πρακτικό χαρακτήρα επίλυσής του, αλλά με την οπτική που αξιολογείται το οικονομικό και κοινωνικό πρόβλημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Από την άποψη αυτή εάν το πρόβλημα αξιολογείται με μονεταριστικούς όρους ως δημοσιονομικό και διαχειριστικό, τότε η περίοδος 2010-2015 στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδιαίτερα στα κράτη-μέλη της Ανατολικής και Μεσογειακής περιφέρειάς της, θα χαρακτηρισθεί από την παράταση ή την πρόκληση δεύτερου κύματος ύφεσης και στασιμότητας, με αύξηση της ανεργίας, η οποία εκτιμάται ότι δεν θα μειωθεί σε χαμηλότερα επίπεδα απ' αυτά του 2008 (7,8% στην Ελλάδα) ακόμη και

με θετικό πρόσημο στον ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ.

Αντίθετα, εάν το πρόβλημα αξιολογείται με όρους αναδιανεμητικούς, ως αναπτυξιακό και κοινωνικό, με την έννοια «της δομικής κρίσης του αναπτυξιακού μοντέλου», στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, τότε οι αναγκαίες επιλογές απαιτούνται να έχουν ορίζοντα δεκαετίας με την υπέρβαση του αναπτυξιακού προτύπου της δανειακής μεγέθυνσης της δημόσιας και ιδιωτικής κατανάλωσης, της ανισοκατανομής του εισοδήματος, της απελευθέρωσης της φοροδιαφυγής, εισφοροδιαφυγής και της ευέλικτης, αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας καθώς και της συρρίκνωσης του τεχνολογικού και παραγωγικού δυναμικού της χώρας. Στην κατεύθυνση αυτή μετά την κρίση της σταθεροποιητικής πολιτικής και των συνεπειών της απαιτείται πλέον σε ευρωπαϊκό επίπεδο αλλά και σε επίπεδο κρατών-μελών η διαμόρφωση ενός νέου αναπτυξιακού προτύπου (Ευρωπαϊκή Συνθήκη για τη Οικονομική και Κοινωνική Ανάπτυξη) με κεντρικές προτεραιότητες την τεχνολογική, παραγωγική, κοινωνική και δημοσιονομική ανασύσταση των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εάν η στρατηγική αυτή δεν αποτελέσει την κατά προτεραιότητα επιλογή της δεκαετίας 2010-2020 στην Ευρωπαϊκή Ένωση και των κρατών-μελών της, τότε το «σταθεροποιητικό μέλλον των προσδοκιών και της τόνωσης της προσφοράς» όπως συνέβη τα τελευταία είκοσι χρόνια, παραμελώντας «την τόνωση της ενεργού ζήτησης» διαγράφεται δυσοίωνο για την πλειοψηφία του ευρωπαϊκού πληθυσμού.

Ακριβώς, **η εναλλακτική πρόταση εξόδου** από την κρίση που καταθέτουν και

διεκδικούν **τα συνδικάτα** στοχεύει στην αλλαγή της εφαρμοζόμενης κοινωνικο-οικονομικής πολιτικής που δημιουργεί συνθήκες φαύλου κύκλου στην ελληνική οικονομία με έντονα τα στοιχεία του δημοσιονομικού, αναπτυξιακού και κοινωνικού αδιεξόδου καθώς και καθίζησης των προσδοκιών στην ελληνική οικονομία και κοινωνία. Η βαριά κληρονομιά των επιπτώσεων της εφαρμοζόμενης κοινωνικο-οικονομικής πολιτικής για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, εκτός από το κοινωνικό κόστος αύξησης της ανεργίας, θα απαιτήσει τεράστιους πόρους και θα απολεσθεί πολύτιμος αναπτυξιακός χρόνος. Η έξοδος από την οικονομική κρίση στην Ελλάδα βρίσκεται στην **επιλογή** της αναδιανομής του εισοδήματος και της αναπτυξιακής στρατηγικής. Αναγκαίο στοιχείο, μεταξύ των άλλων, της αναπτυξιακής στρατηγικής σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο είναι η αλλαγή φιλοσοφίας και προσανατολισμού στην κατανομή των κοινοτικών πόρων, η απορρόφηση των οποίων βασίστηκε, κατά κύριο λόγο, στην πραγματοποίηση υποδομών και αυτοκινητόδρομων. Έτσι, είναι περιορισμένη η κατανομή τους στην ενέργεια, στην πράσινη οικονομία, στον εκσυγχρονισμό των ΜΜΕ, στην έρευνα και την ανάπτυξη, στις κοινωνικές υποδομές και στην στήριξη της απασχόλησης.

Η επιλογή της αναδιανομής του εισοδήματος αποτελεί την επιθετική απάντηση, σε βραχυχρόνιο επίπεδο, του ερωτήματος πώς θα αντιμετωπίσουμε την κρίση και η αναγκαιότητα του νέου προτύπου ανάπτυξης αποτελεί την αναπτυξιακά επιθετική απάντηση, σε μεσο-μακροπρόθεσμο επίπεδο, του ερωτήματος μετά την κρίση τι;

Πράγματι, μετά την οικονομική κρίση στην λειτουργία της διεθνούς, της ευρωπαϊκής και της ελληνικής οικονομίας πολλά πράγματα θα είναι διαφορετικά στο επίπεδο της ανάπτυξης, της απασχόλησης, του εισοδήματος, των τομέων και κλάδων παραγωγής, της τεχνολογίας, της μετανάστευσης, των κλιματικών αλλαγών και του περιβάλλοντος, της αγοράς εργασίας και των συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Όμως, αυτό που έχει σημασία είναι ότι αυτή η μετά την κρίση διαφορετικότητα θα πρέπει να σχεδιασθεί, να οργανωθεί και να λειτουργήσει στην πράξη με τέτοιο τρόπο ώστε να μην δημιουργεί στους εργαζόμενους και στην νεολαία συνθήκες αβεβαιότητας και ανασφάλειας αλλά να δημιουργεί συνθήκες βέβαιης και εξελισσόμενης δυναμικά οικονομικής και κοινωνικής προοπτικής.

Εάν δεν απαντηθούν αναπτυξιακά και κοινωνικά αποτελεσματικά οι προκλήσεις αυτές, οι δύσκολες προοπτικές που βρίσκονται μπροστά μας θα επιδεινωθούν με την έξαρση της αντίφασης «μείωση των προσλήψεων - αύξηση των απολύσεων». Οι προβλέψεις αύξησης του ΑΕΠ (το 2010 θα είναι έτος ύφεσης με προβλεπόμενη αύξηση της ανεργίας), σύμφωνα με τους διεθνείς οργανισμούς το 2011 (0,6%), το 2012 (1,2%), το 2013 (1,6%) και το 2014 (1,8%), δεν είναι ικανές και αναγκαίες για να επιλύσουν την προαναφερόμενη αντίφαση στην αγορά εργασίας, δεδομένου ότι το 2015 εάν επαληθευτούν αυτές οι προβλέψεις δεν θα έχει επιτευχθεί (π.χ. Ελλάδα) ούτε καν το επίπεδο της επίσημης ανεργίας του 2008 (7,8%). Η μόνη ικανή και αναγκαία συνθήκη επίλυσης της συγκεκρι-

μένης αντίφασης είναι η νέα ανάπτυξη, η αναδιανομή του εισοδήματος υπέρ της εργασίας και η αύξηση των δημόσιων και κοινωνικών δαπανών. Έτσι μόνο θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας, θα παραχθεί και θα αναδιανεμηθεί δίκαια νέος πλούτος, θα εκσυγχρονιστεί τεχνολογικά η παραγωγή, θα απορροφηθεί σημαντικά η ανεργία, θα εξισορροπηθεί σημαντικά η λειτουργία της αγοράς εργασίας και θα εξαλειφθεί ο φαύλος κύκλος των δημοσιονομικών και αναπτυξιακών αδιεξόδων στην ελληνική οικονομία.

Σ' αυτές τις δημοσιονομικές, αναπτυξιακές και κοινωνικές προκλήσεις ανταποκρίνεται το πλαίσιο αιτημάτων και διεκδικήσεων των συνδικάτων, το οποίο συγκροτεί την εναλλακτική πρόταση εξόδου από την οικονομική κρίση στην χώρα μας.

4. Η ευρωπαϊκή δράση του ελληνικού συνδικαλιστικού κινήματος - Ο ρόλος της Γ.Σ.Ε.Ε.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η συγκρότηση του συνδικαλιστικού κινήματος περνά από τις Συνομοσπονδίες των κρατών-μελών, τις Συνομοσπονδίες των κρατών της Ανατολικής Ευρώπης και των Βαλκανίων καθώς και την Συνομοσπονδία Ευρωπαϊκών Συνδικάτων.

Στην κατεύθυνση αυτή το ελληνικό συνδικαλιστικό κίνημα και η Γ.Σ.Ε.Ε καλείται να αναπτύξει την ευρωπαϊκή του στρατηγική με παρεμβάσεις στις ευρωπαϊκές εξελίξεις.

Στη κατεύθυνση αυτή η Γ.Σ.Ε.Ε απαιτείται:

- ✓ Να συνεχίσει να παρέχει πλήρη ενημέρωση στους Έλληνες εργαζόμενους για τις ευρωπαϊκές εξελίξεις, να διαμορφώνει από κοινού μαζί τους τις θέσεις του ελληνικού συνδικαλιστικού κινήματος και να τις θέτει στην Συνομοσπονδία Ευρωπαϊκών Συνδικάτων (ΣΕΣ) για αγώνα και διεκδίκηση, ιδιαίτερα στις νέες συνθήκες, τόσο της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και της οικονομικής κρίσης και ύφεσης.
- ✓ Να συνεχίσει να παίρνει πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της ΣΕΣ και των άλλων Συνομοσπονδιών των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ανατολικής Ευρώπης και των Βαλκανίων, προκειμένου να προωθήσει στην Ευρωπαϊκή ήπειρο ένα «μέτωπο αναβάθμισης της εργασίας και βελτίωσης του εισοδήματος, του Κράτους-Πρόνοιας και των εργασιακών σχέσεων», σε αντίθεση με τις δυσμενείς εξελίξεις που σημειώνονται τα τελευταία είκοσι χρόνια, σε βάρος των εργαζομένων. Οι πρωτοβουλίες αυτές γίνονται αναγκαίες όσο ποτέ υπό το βάρος της οικονομικής κρίσης και ύφεσης και των μονεταριστικών πολιτικών που μετακυλύουν τις συνέπειες από τις πολιτικές εξόδου από την κρίση στους εργαζόμενους, τους ανέργους και τους συνταξιούχους.
- ✓ Να συνεχίσει να προωθεί ακόμα περισσότερο τις σχέσεις με τους Έλληνες ευρωβουλευτές και τα πολιτικά κόμματα, προκειμένου οι θέσεις του ελληνικού συνδικαλιστικού κινήματος να μεταφέρονται συστηματικά και στα αντιπροσωπευτικά όργανα της Ευρω-

παϊκής Ένωσης.

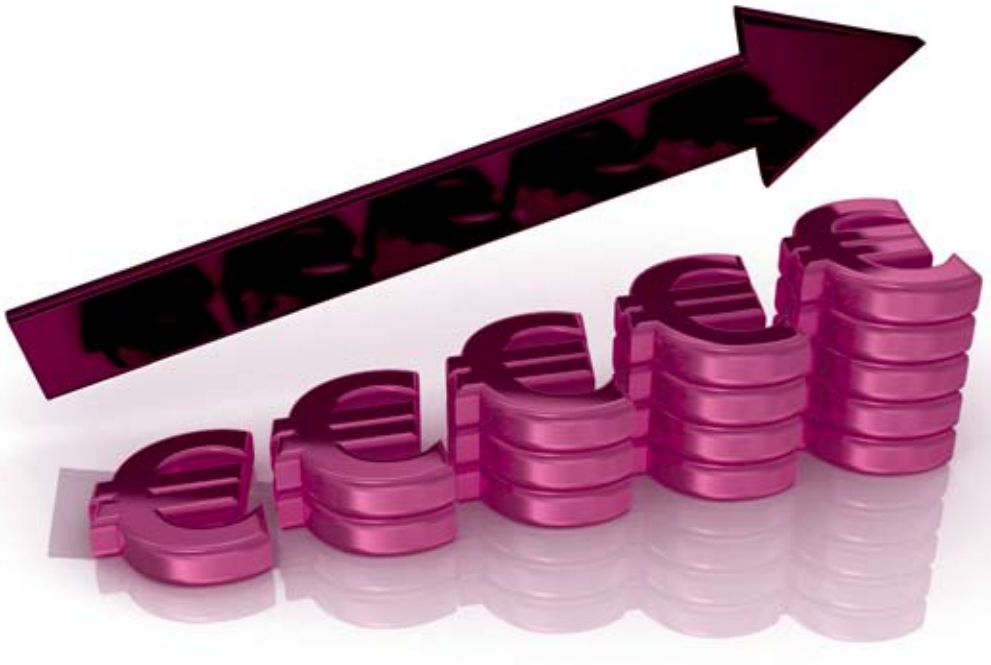
- ✓ Να εντείνει την αξιοποίηση της παρουσίας των εκπροσώπων της, στις επιτροπές της ΣΕΣ και της ΟΚΕ (Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής).

Από την άλλη πλευρά, η Συνομοσπονδία των Ευρωπαϊκών Συνδικάτων (ΣΕΣ) για να ανταποκριθεί στο νέο ρόλο της και τις σύγχρονες ανάγκες των Ευρωπαίων εργαζομένων στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται θα πρέπει κύρια:

- ✓ Να προωθήσει εντατικά και αποτελεσματικά τη συνεργασία και τη συνδικαλιστική δράση των συνδικάτων της Ευρωπαϊκής ηπείρου.
- ✓ Να διεκδικήσει και να διαπραγματευτεί με τα ευρωπαϊκά όργανα, τις θέσεις του ευρωπαϊκού συνδικαλιστικού κινήματος για την έξοδο από την οικονομική κρίση και ύφεση, την ανάπτυξη, την απασχόληση και το Κράτος-Πρόνοιας.
- ✓ Να κινητοποιήσει και να συντονίσει αγώνες ευρωπαϊκής εμβέλειας, ιδιαίτερα κατά την σημερινή περίοδο της οικονομικής κρίσης και ύφεσης, για την διεκδίκηση των ζητημάτων αιχμής του ευρωπαϊκού συνδικαλιστικού κινήματος: την αποτροπή των απολύσεων, την καταπολέμηση της ανεργίας, την αποτροπή της ευελιξίας στην απασχόληση, τις εργασιακές σχέσεις, τον χρόνο εργασίας και το εισόδημα, την αναδιανομή του εισοδήματος, την πραγματική σύγκλιση και την αύξηση των κοινωνικών δαπανών.

4.1. Νοτιο-ανατολική Ευρώπη και Βαλκάνια

Η αναβαθμισμένη δράση της Γ.Σ.Ε.Ε στην Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη τη Ρωσία

και τα Βαλκάνια με την επιστημονική υποστήριξη του Ινστιτούτου Εργασίας ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, συνέβαλε στο να ενισχυθούν οι δεσμοί της με τα αντίστοιχα κινήματα της περιοχής διαμέσου πρωτοβουλιών για τη διασφάλιση της ειρήνης και ανταλλαγής εμπειριών για τα προβλήματα των εργαζομένων και τους τρόπους αντιμετώπισής τους στις επιμέρους χώρες. Η περαιτέρω ενίσχυση αυτών των δράσεων στο μέλλον με τις παραπάνω χώρες και τα συνδικάτα που δραστηριοποιούνται σε αυτές, θα συμβάλλουν:

- Στη συστηματοποίηση και μονιμοποίηση της αναγκαίας πληροφόρησης για τις οικονομικές εξελίξεις, την αγορά εργασίας και το σ.κ. της Νοτιανατολικής Ευρώπης, της Ρωσίας, της Βαλκανικής και της Μαύρης Θάλασσας.
- Στην αναγνώριση μιας θετικής, εποικοδομητικής και προοδευτικής παρουσίας της Γ.Σ.Ε.Ε στο σ.κ της Νοτιανατολικής Ευρώπης, της Ρωσίας της Βαλκανικής και της Μαύρης Θάλασσας.

Η μέχρι τώρα εμπειρία των σχέσεων με το σ.κ. των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης και των Βαλκανίων, συνέβαλε στην ενίσχυση του κύρους της ΓΣΕΕ στους ευρύτερους κοινωνικούς φορείς και του Ινστιτούτου Εργασίας ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ στους επιστημονικούς φορείς και τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, σε βαθμό που οι σχεδιαζόμενες για το άμεσο μέλλον δράσεις να εμπεριέχουν υψηλού επιπέδου προστιθέμενη αξία για την ΓΣΕΕ και τους κοινωνικούς φορείς των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης της Ρωσίας και των Βαλκανίων.

5. Οι προτεραιότητες και οι προτάσεις των συνδικάτων

Η εφαρμοζόμενη οικονομική πολιτική η οποία εκτός από οικονομικό σχέδιο λειτούργησε και ως πολιτικό σχέδιο, με την έννοια ότι εμπεριείχε ως υπόσχεση την γενική ευημερία του πληθυσμού, εμπεριείχε το «σφάλμα της σύνθεσης», με την έννοια ότι παρουσίαζε το μερικό (ιδιωτικό) συμφέρον των επιχειρήσεων ως μέσο για την προαγωγή του γενικού συμφέροντος, έστω και εάν αυτό προϋπέθετε μια περίοδο δοκιμασιών για τους εργαζόμενους και ιδιαίτερα την μισθωτή εργασία. Η πρόσφατη οικονομική κρίση ως αποτέλεσμα της εφαρμοζόμενης πολιτικής που ασκήθηκε από το 1990 και μετά, έχει καταστήσει αναξιόπιστη την διατυπωθείσα υπόσχεση.

Η **μείωση** των μισθών και των εισοδημάτων στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση επιφέρει **μείωση** της ζήτησης, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται συνθήκες περαιτέρω επιδείνωσης και ύφεσης της ευρωπαϊκής και της ελληνικής οικονομίας. Έτσι, οι τάσεις αυτές καθίζησης της οικονομικής δραστηριότητας στην ευρωπαϊκή και ελληνική οικονομία θα επιδεινώσουν τις συνθήκες στην αγορά εργασίας με την περαιτέρω αύξηση της ανεργίας.

Η παρατήρηση αυτή σημαίνει ότι η προσδοκία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των φορέων άσκησης της οικονομικής πολιτικής στην Ελλάδα για σταθεροποίηση των οικονομιών και έξοδο από την κρίση στις αρχές του 2010, εκτός του ότι δεν επαληθεύεται, δεν μπορεί να επέλθει με μείωση των μισθών και των εισοδημάτων. Η προσδοκία αυτή επέρχεται με **ουσιαστική ανάκαμψη των οικονομιών**, διαμέσου της

άσκησης δημόσιων πολιτικών αναδιανομής του εισοδήματος, ενίσχυσης της παραγωγικής δραστηριότητας σε νέους καινοτομικούς και τεχνολογικούς κλάδους (Πράσινη Οικονομία), δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας και αύξησης του εισοδήματος των νοικοκυριών.

Κατά συνέπεια, είναι επείγον και επίκαιρο το ζήτημα, να ασκηθεί μια εναλλακτική, ως προς την ισχύουσα, οικονομική πολιτική. Μια εναλλακτική οικονομική πολιτική θα πρέπει να συνοδεύεται από διαρθρωτικές αλλαγές, οι οποίες όμως δεν θα αποσκοπούν στην απορρύθμιση των αγορών, αλλά αντίθετα θα αποσκοπούν στην εκ νέου ρύθμισή τους. Στο επίκεντρο αυτών των διαρθρωτικών αλλαγών, η έννοια **των δημόσιων αγαθών** κατέχει κεντρική θέση και παραπέμπει στην έννοια των κοινωνικών δικαιωμάτων και της δημοκρατίας και είναι εχθρική προς τη λογική του εμπορεύματος, που παραπέμπει στην έννοια του καταναλωτή, των ευκαιριών και της αγοράς.

Για την άμεση αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης απαιτείται οι ασκούμενες πολιτικές να κινηθούν στους παρακάτω άξονες.

Α. Προστασία από τις καταχρηστικές και αντικοινωνικές συμπεριφορές των τραπεζών, όλων των δανειοληπτών, με πρόσθετα μέτρα.

- Εφαρμογή της απόφασης του Α.Π. του 2001 περί επιβολής «πλαφόν» στα επιτόκια των καταναλωτικών δανείων και καρτών.
- Νομοθέτηση πλαισίου ατομικού πτωχευτικού δικαίου.
- Νομοθετική υποχρέωση των τραπεζών για μείωση των επιτοκίων και των περιθωρίων σε επίπεδα πριν την έλευση της κρίσης.
- Ενίσχυση των δανειοληπτών με χαμηλά εισοδήματα με ανάληψη από το δημόσιο μέρους των δόσεων ως εγγύηση της παρεχόμενης ρευστότητας και αποπληρωμή μέσω της φορολογίας με όρους (διάρκεια - επιτόκιο) που θα ανακουφίζουν ουσιαστικά τα νοικοκυριά.

Β. Σταθεροποίηση του τραπεζικο-πιστωτικού συστήματος με κοινωνικό έλεγχο, όχι με τη «διάσωση» των μεγαλομετόχων και των τραπεζιτών από τους φορολογούμενους.

Η συμμετοχή του δημοσίου για την ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας των Τραπεζών θα πρέπει να συνοδεύεται υποχρεωτικά με ιδιοκτησιακό μερίδιο με στόχευση τον έλεγχο της Εθνικής Τράπεζας μαζί με τα ασφαλιστικά ταμεία ως «εργαλείο» παρέμβασης για την πολιτική αρμοδιοτήτων και ανάπτυξης για ολόκληρο το χρηματοπιστωτικό σύστημα με την συνεπικουρία της Αγροτικής Τράπεζας και του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου.

Γ. Στοχευόμενες κρατικές ενισχύσεις για τη στήριξη των ΜΜΕ, τομέων και κλάδων της ελληνικής οικονομίας που απειλούνται από την χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση (π.χ. Τουρισμός, Κλωστοϋφαντουργία, κ.ά.).

Δ. Εξασφάλιση της περιουσίας των ασφαλιστικών ταμείων με τον προγραμματισμό της επιστροφής επενδύσεων σε τίτλους σίγουρης και σταθερής απόδοσης και την κάλυψη των απωλειών που οφείλονται στην οικονομική κρίση. Ειδικότερα για

τα ασφαλιστικά ταμεία απαιτείται:

- Συνεπής και συστηματική χρηματοδότηση του κράτους προς τα Ταμεία Υγείας και κοινωνικής ασφάλισης και όχι εφαρμογή της πολιτικής εξοικονόμησης πόρων που αποβλέπει να καλύψει την υποχρηματοδότηση του κράτους με επιδείνωση των όρων, των προϋποθέσεων και του επιπέδου των υγειονομικών και κοινωνικο-ασφαλιστικών παροχών.
- Σαφής και νομοθετημένη εγγύηση, από την Πολιτεία, του συνόλου των κατατεθειμένων στο τραπεζικό σύστημα (κυρίως στην Τράπεζα της Ελλάδος) διαθεσίμων των ασφαλιστικών Ταμείων.
- Με δεδομένες τις τεράστιες απώλειες των τιμών των χρηματιστηριακών αξιών, απαιτείται σαφής και άμεση παρέμβαση της Πολιτείας, ώστε να απαγορευθεί η ρευστοποίηση, σε ολόκληρη τη διάρκεια της κρίσης, από οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα, μετοχικών ή ομολογιακών αξιών.
- Παράλληλα προς την πιο πάνω απαγόρευση, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα άμεσης συνδρομής (μέσω ατόκου δανεισμού) από τον κρατικό προϋπολογισμό, προς τους ασφαλιστικούς φορείς που αντιμετωπίζουν ή πρόκειται να αντιμετωπίσουν προβλήματα ρευστότητας.
- Σε καμία περίπτωση, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν τα ταμειακά διαθέσιμα οποιουδήποτε Τομέα των 13 νέων (υπέρ) Ταμείων, για την κάλυψη αντίστοιχων ταμειακών αναγκών άλλου τομέα του ίδιου (υπέρ) Ταμείου.
- Ανεύρεση νέων πόρων για την χρηματοδότηση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης και την δημιουργία ασφαλιστικού αποθεματικού για την μακροχρόνια βιωσιμότητα και κοινωνική αποτελεσματικότητα του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.
- Επιβάλλεται ακόμη, η τροποποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας στα σημεία που αυτή:

✓ Απαγορεύει τις καταθέσεις προθεσμίας σε ποσοστό άνω του 1% των διαθεσίμων των ασφαλιστικών Φορέων και

✓ Επιτρέπει τις επενδύσεις σε σύνθετα (δομημένα) ομόλογα σε ποσοστό 2% των διαθεσίμων των Ταμείων (επιβάλλεται η ολοσχερής απαγόρευση των επενδύσεων των ασφαλιστικών Ταμείων σε παρόμοια προϊόντα).

Ε. Ενίσχυση της προστασίας των ανέργων με την αύξηση του επιδόματος ανεργίας στο 80% του μισθού ασφαλείας και επιμήκυνση της διάρκειας καταβολής του.

ΣΤ. Αύξηση των κοινωνικών δαπανών για την υγεία και για την ουσιαστική ανασύσταση του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Υλοποίηση προγράμματος επέκτασης των δικτύων δημοσίων μεταφορών στις πόλεις ώστε να μειωθούν δραστικά οι δαπάνες μετακίνησης των εργαζομένων και να ενισχυθεί η εξοικονόμηση ενέργειας. Αύξηση των δαπανών για την Παιδεία στο 5% του ΑΕΠ και στο 3% για την Έρευνα. Ενίσχυση των κονδυλίων για τα προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής προστασίας.

Ζ. Έκτακτα και μόνιμα εισοδηματικά μέτρα για τους χαμηλοσυνταξιούχους και χαμηλόμισθους και τ' αντίστοιχα νοικο-

κυριά που βρίσκονται κάτω από τα όρια φτώχειας.

Η. Απαγόρευση των απολύσεων - διαθεσιμότητων για το διάστημα που θα διαρκεί η οικονομική κρίση. Ποινές για τους εργοδότες που επιβάλλουν υποχρεωτικές άδειες άνευ αποδοχών υπό την απειλή της απόλυσης. Στελέχωση και ενεργοποίηση όλων των ελεγκτικών μηχανισμών επιθεωρήσεων εργασίας για την αυστηρή εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας και της διασφάλισης των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Αυστηρός έλεγχος των στελεχών της επιθεώρησης εργασίας ώστε να υπηρετούν με συνέπεια τα καθήκοντά τους.

Απαιτείται, εξάλλου, να εφαρμοστούν έκτακτα μέτρα για την ενίσχυση των ανέργων, των χαμηλόμισθων και των χαμηλοσυνταξιούχων:

- Επίδομα που θα ξεκινά από τα 600€ για τους ευρισκόμενους στο όριο των 10.500€ και θα κλιμακώνεται διευρυνόμενο μέχρι και 2.000€ για τους άπορους ή έχοντες ελάχιστο εισόδημα. Αναγκαία η συγκρότηση του Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής το οποίο πρέπει να ενισχυθεί από τον Κρατικό Προϋπολογισμό τουλάχιστον με 1 δις€.
- Άμεση έκτακτη εισοδηματική ενίσχυση των αμειβόμενων με μισθό ασφαλείας.
- Ενίσχυση του κατώτερου μισθού και ημερομισθίου ασφαλείας με ταυτόχρονη ενίσχυση των μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων μέσω της φορολογίας ώστε να δύνανται να επωμισθούν το κόστος χωρίς επιπτώσεις στην απασχόληση. Εφαρμογή συνδυασμένων μέτρων τόνωσης της ενεργούς ζήτησης, που θα συμβάλλουν στην τόνωση της αγοράς για έξοδο από την κρίση.

Η ανάπτυξη με ταχείς ρυθμούς της προηγούμενης περιόδου έχει οδηγήσει στην εντυπωσιακή αναδιανομή εισοδήματος προς όφελος των ανώτερων εισοδηματικών κατηγοριών, με την παράλληλη επιβάρυνση των μισθωτών και των χαμηλών εισοδημάτων, αλλά και την εξασθένιση της δυνατότητας της οικονομίας και της κοινωνίας να αντιμετωπίσουν την δυσμενή διεθνή οικονομική κρίση. **Το μεγαλύτερο μέρος** της μεταφοράς εισοδήματος προς τα πιο εύπορα στρώματα του πληθυσμού οδηγήθηκε σε καταναλωτικές δαπάνες και στην αύξηση των περιουσιακών στοιχείων και μικρό μόνο μέρος στην αύξηση των παραγωγικών και τεχνολογικών επενδύσεων, των αναπτυξιακών και κοινωνικών υποδομών.

Η εξεύρεση πόρων για την υλοποίηση μέτρων προστασίας των λιγότερο εύπορων κοινωνικών στρωμάτων και της οικονομίας, απαιτείται να προέλθει τόσο από την αποτελεσματικότερη και ταχύτερη αξιοποίηση των πόρων των διαρθρωτικών προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και από την αντίστροφη αναδιανομή εισοδήματος προς όφελος των οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών. Είναι εφικτό να υλοποιηθούν οι εξής κατευθύνσεις πολιτικών:

- Αύξηση του συντελεστή φορολόγησης των πολύ υψηλών εισοδημάτων.
- Εγκαθίδρυση της προοδευτικής φορολογίας για τις Α.Ε. και ΕΠΕ.
- Επαναφορά και αύξηση της φορολο-

γίας της μεγάλης ακίνητης περιουσίας, με ταυτόχρονη κατάργηση του ΕΤΑΚ.

- Φορολόγηση της εκκλησιαστικής περιουσίας.
- Φορολόγηση της πολυτελούς κατανάλωσης.
- Φορολόγηση των διασυνοριακών μετακινήσεων κεφαλαίων.
- Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και βαριά φορολόγηση των επενδύσεων μέσω off-shore εταιριών.
- Απόσυρση των μέτρων φορολογικής επιβάρυνσης των μισθωτών και των συνταξιούχων.

Για την στήριξη της ανάπτυξης προτείνουμε τα εξής μέτρα:

Α. Αξιοποίηση των δυνατοτήτων άντλησης κεφαλαίων από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε υποδομές για την οικονομία, την κοινωνία, το περιβάλλον, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τις νέες πράσινες δραστηριότητες (π.χ. εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια, τη βιολογική γεωργία, την βελτίωση των ενεργειακών δικτύων, τη σωστή διαχείριση των υδάτινων πόρων, κλπ.)

Β. Χρηματοπιστωτική στήριξη από την Ευρωπαϊκή Ένωση των οικονομιών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις εμβάθυνσης της οικονομικής τους κρίσης στα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (χρηματοπιστωτική ρευστότητα, εξαγωγές, ξένες άμεσες επενδύσεις).

Γ. Αναθεώρηση με γενναία αύξηση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων για το 2010 και ισόρροπη κατανομή του ώστε να ενισχυθεί η περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη.

Δ. Επιτάχυνση της επεξεργασίας των μέτρων των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, τα οποία όχι απλώς καθυστερούν αλλά έχει χαθεί πολύτιμος χρόνος. Προσπάθεια να μη χαθούν πολύτιμοι πόροι εξαιτίας των γραφειοκρατικών ανεπαρκειών.

Ε. Ουσιαστική αναπροσαρμογή του συμφώνου σταθερότητας με εξαίρεση από τον υπολογισμό των ελλειμμάτων των Δημοσίων επενδύσεων και των δαπανών για την Υγεία, Πρόνοια, Παιδεία, αειφόρο ανάπτυξη ώστε να μετατραπεί οργανικά σε σύμφωνο ανάπτυξης, απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας με υιοθέτηση δεικτών (π.χ. ανεργίας, φτώχειας) που θ' αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του.

Ζ. Αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις με την ενίσχυσή τους κατά προτεραιότητα μέσω των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προ-

γραμμάτων του ΕΣΠΑ, ώστε να συνδέεται η βιωσιμότητά τους και η διατήρηση της απασχόλησης, με την αναβάθμιση των προϊόντων και των μεθόδων παραγωγής τους, καθώς και απαγόρευση των απολύσεων στις επιχειρήσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ και από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα ενίσχυσης (π.χ. ασφαλιστικών εισφορών, κλπ.) που εξαγγέλλεται ή θα εξαγγελθεί.

Η. Εξασφάλιση και επιτάχυνση της υλοποίησης σε περιφερειακό, τοπικό και εθνικό επίπεδο των προγραμμάτων προστασίας του περιβάλλοντος και αντιμετώπισης των κλιματικών αλλαγών, που αποτελούν παράγοντες αύξησης της απασχόλησης και ενίσχυσης της οικονομικής δραστηριότητας.

Θ. Επενδύσεις στη βιομηχανία της ενέργειας ιδίως στις «πράσινες» και εναλλακτικές μορφές με αιχμή τη ΔΕΗ της οποίας ο δημόσιος χαρακτήρας δεν επιτρέπεται ν' αμφισβητηθεί είτε από διοικητικές κυβερνητικές αποφάσεις που κυριολεκτικά την λεηλατούν (καθορισμός της οριακής τιμής συστήματος) ή την χρησιμοποιούν για να ενισχύουν την κερδοφορία των ιδιωτών φορτώνοντας τα βάρη μέσω αυτής στους πολίτες - καταναλωτές υπονομεύοντας ταυτόχρονα τα επενδυτικά της προγράμματα και στην ουσία το μέλλον της.

Ι. Πάγωμα ή και μείωση τιμολογίων των ΔΕΚΟ και των επιχειρήσεων του Δημοσίου (ΔΕΗ, Διόδια, Συγκοινωνίες - Μεταφορές, κ.ά.).

Για την ενίσχυση των διαρθρωτικών μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων πολιτικών κρίνουμε αναγκαίο τον προγραμματισμό μιας ισχυρής στρατηγικής παρέμβασης, με στόχο τη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού πλαισίου πολιτικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ταχεία οικοδόμηση εργαλείων που θα ενισχύσουν **αποφασιστικά** την οικονομία της γνώσης:

Α. Επεξεργασία και υλοποίηση ενός εθνικού στρατηγικού προγράμματος για τους παραγωγικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας, ειδικότερα για την μεταποίηση και την αγροτική οικονομία, ώστε να αναβαθμιστούν παραδοσιακοί κλάδοι και να αναπτυχθούν νέοι, ικανοί να στηρίζουν την απασχόληση και να συμβάλουν στην εξισορρόπηση των εξωτερικών συναλλαγών της οικονομίας και να δημιουργήσουν συνθήκες διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας στην ελληνική οικονομία.

Β. Αντικατάσταση του μοντέλου των αποκρατικοποιήσεων και ιδιωτικοποιήσεων των δημοσίων επιχειρήσεων, ως μοντέλου μη ορθολογικής διαχείρισης των πόρων με αναπτυξιακή και κοινωνική αποτελεσματικότητα, από το **μοντέλο των επιχειρήσεων δημοσίου συμφέροντος** που θα λειτουργούν στα πλαίσια ενός σύγχρονου κοινωνικού - οικονομικού χώρου ο οποίος θα παρέχει υπηρεσίες και αγαθά οιονεί κοινωνικά.

Γ. Εξασφάλιση του σεβασμού των εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων στην «αγορά» εργασίας. Αύξηση των δαπανών για τις πολιτικές απασχόλησης και εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των υπηρεσιών του ΟΑΕΔ.

Δ. Αύξηση των δαπανών για την εκπαίδευση και εμπλοκή των τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στην επεξεργασία των στρατηγικών για την οικονομία, την κοινωνία, το περιβάλλον και τις κλιματικές αλλαγές.

Ε. Ενίσχυση της εμπλοκής των αντιπροσωπευτικών και κοινωνικών φορέων ανά περιφέρεια στο σχεδιασμό της περιφερειακής ανάπτυξης και των πολιτικών για την υποστήριξη των παραγωγικών τομέων της περιφέρειας. Προγραμματισμός και υλοποίηση για κάθε περιφέρεια της χώρας αναπτυξιακών προγραμμάτων με στόχο τις κατευθύνσεις και τις πολιτικές βιώσιμης και καινοτομικής ανάπτυξης.

Στ. Ενίσχυση των δομών στήριξης και ενδυνάμωσης της επενδυτικής δραστηριότητας των ΜΜΕ σχετικά με την καινοτομία, την τεχνολογική ανανέωση και τη δημιουργία περιφερειακών αναπτυξιακών δομών και κλαδικών σχηματισμών (ολοκληρωμένα συμπλέγματα δραστηριοτήτων).

Ζ. Προγραμματισμός και υλοποίηση ενός εθνικού στρατηγικού προγράμματος για την ενέργεια, το περιβάλλον την κλιματική αλλαγή και τους φυσικούς πόρους.

Η. Προγραμματισμός της αξιολόγησης των πολιτικών που υλοποιούνται από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, ώστε να γίνονται αποφασιστικές τροποποιήσεις οι οποίες θα βελτιώσουν την αποτελεσματικότητά τους.

Οι προτάσεις των δυνάμεων της εργασίας για άμεσα μέτρα, για αναπτυξιακές παρεμβάσεις και για μακροχρόνια προγράμματα βιώσιμης και καινοτομικής ανάπτυξης, βασίζονται στην επίγνωση της ανάγκης να εξασφαλιστούν οι κύριες λειτουργίες της οικονομίας, να υλοποιηθούν μέτρα που σέβονται τις μακροοικονομικές, δημοσιονομικές και κοινωνικές ισορροπίες, να προβλεφθεί η ενίσχυση των χαμηλόμισθων, των χαμηλοσυνταξιούχων και των ανέργων καθώς και της τεχνολογικής και παραγωγικής αναβάθμισης των επιχειρήσεων και της ελληνικής οικονομίας.

Βασίζονται όμως και σε ορισμένες διαπιστώσεις που σήμερα πλέον, με το ξέσπασμα μιας από τις πλέον σοβαρές οικονομικές κρίσεις της ιστορίας του καπιταλισμού, είναι ορατές σε όλους. Η επέκταση της λογικής της αγοράς σε όλες τις οικονομικές δραστηριότητες έχει αποβεί μοιραία για τις κοινωνικές αλλά και τις οικονομικές ισορροπίες, η γιγαντιαίων διαστάσεων αναδιανομή του εισοδήματος προς όφελος των πλουσίων αυτονομήθηκε πλήρως από την πραγματική οικονομία, και η προσφυγή σε δημόσιες πολιτικές και στον δημόσιο σχεδιασμό βασικών επιλογών για την οικονομία και την κοινωνία είναι η μόνη οδός για να αποφευχθούν οι διαδοχικές καταρρεύσεις τόσο των κεντρικών, όσο και των περιφερειακών και τοπικών οικονομιών.

Κατά συνέπεια, η αρνητική εξέλιξη του ΑΕΠ, η αύξηση και η διατήρηση της ανεργίας σε υψηλά επίπεδα, το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και η ένταση των εισοδηματικών και κοινωνικών ανισοτήτων στην Ελλάδα, επιβάλλουν στην οικονομική πολιτική της χώρας μας, για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων, **να θέσει ως άμεση προτεραιότητα στον προσανατολισμό πέντε άξονες.**

- Την επιδίωξη της πραγματικής σύγκλισης με **επιδίωξη** ταχύτερης συσσώρευσης παραγωγικού κεφαλαίου και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών.
- Την αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης μέσω της αύξησης της εσωτερικής ζήτησης η οποία θα δώσει την δυνατότητα **εισαγωγής** τεχνολογικών και

οργανωτικών καινοτομιών στις εργασιακές διαδικασίες για την αύξηση της παραγωγικότητας

- Την βελτίωση της **διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας** όχι μέσω των αποτυχημένων πολιτικών της ευελιξίας της αγοράς εργασίας και της μείωσης του κόστους εργασίας αλλά μέσω της ποιοτικής αναβάθμισης των προϊόντων και των υπηρεσιών έτσι ώστε να υπάρξει βελτίωση στο εξωτερικό εμπόριο, επομένως και στην εξωτερική ζήτηση της οποίας η συμβολή στο ΑΕΠ είναι αρνητική. Αυτό δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς την πραγματοποίηση διαρθρωτικών αλλαγών στο παραγωγικό και τεχνολογικό σύστημα έτσι ώστε να βελτιωθούν οι μακροχρόνιες δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας
- Στην Ελλάδα έχει επικρατήσει ένα είδος **προνομιακής επιχειρηματικότητας**, που βασίζεται στην διαρκή παροχή διευκολύνσεων και επιδοτήσεων εκ μέρους του Κράτους και στην διαρκή αναδιανομή του εισοδήματος σε όφελος των κερδών. **Η ελληνική οικονομία χρειάζεται, όμως, την μετάβαση από την προνομιακή στην παραγωγική επιχειρηματικότητα**, δηλαδή την επιχειρηματικότητα που επιδιώκει την αύξηση της κερδοφορίας διαμέσου της αύξησης της παραγωγικότητας του κεφαλαίου, και όχι της μείωσης του εισοδηματικού μεριδίου των εργαζομένων. Η μετάβαση αυτή είναι απαραίτητη για την επίτευξη του

στόχου της διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας.

- Διοίκησης και **αναβάθμιση της θέσης της εργασίας**. Η αναπτυξιακή στρατηγική στην Ελλάδα οφείλει να στηριχθεί στην μετάβαση της οικονομίας της γνώσης και την ανάπτυξη σύγχρονων μορφών καινοτομικών και τεχνολογικών διαστάσεων.

5.1. Η προοπτική της κοινωνικής ασφάλισης

Τα τελευταία χρόνια σε αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Αυστρία, Πορτογαλία, Φιλανδία, Ολλανδία) με αφετηρία την υπόθεση ότι η «γήρανση του πληθυσμού αποτελεί τη γενεσιουργό αιτία των ελλειμμάτων των συνταξιοδοτικών ταμείων» υιοθετήθηκαν πολιτικές υλοποίησης των παραμετρικών αλλαγών (αύξηση ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης, μείωση παροχών, αύξηση εισφορών) με στόχο την «αποφυγή επιδείνωσης των δημοσίων οικονομικών τους και επιβράδυνσης του ρυθμού οικονομικής τους ανάπτυξης στο μέλλον με τη μεταφορά πόρων από την χρηματοδότηση της ανάπτυξης στην χρηματοδότηση των ελλειμμάτων των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης».

Κατά συνέπεια, η προσέγγιση αυτή και οι αντίστοιχες πολιτικές που εφαρμόζονται σε χώρες του ΟΟΣΑ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 1990 μέχρι σήμερα είχαν ως αποτέλεσμα την μείωση κατά μέσο όρο των συντάξεων κατά 20%.

Η απομάκρυνση από αυτές τις πολιτικές μπορεί να συντελεστεί μόνο με την ενίσχυση των συνταξιοδοτικών συστημάτων μέσω πρόσθετων πόρων από νέες πηγές (δηλαδή πόρων που δεν προέρχονται από αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών και από μείωση των παροχών).

Ειδικότερα για την Ελλάδα, οι πρόσθετοι αυτοί πόροι απαιτείται να δημιουργήσουν το αναγκαίο αποθεματικό για την χρηματοδοτική ενίσχυση του συστήματος το οποίο έχει εξανεμισθεί με ευθύνη του κράτους (δήμευση περιουσίας ΙΚΑ από Μεταξά, άτοκη κατάθεση στην Τράπεζα της Ελλάδος των αποθεματικών του συστήματος επί 30ετία, σκάνδαλα χρηματιστηρίου και δομημένων ομολόγων κλπ).

Ήδη, οι αναλογιστικές προσεγγίσεις αναδεικνύουν υψηλότατα μακροχρόνια αναλογιστικά ελλείμματα του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης της χώρας. Οφείλουμε, όμως, να διευκρινίσουμε: πρώτον, ότι, ***πρόκειται όχι για τρέχον διαχειριστικό (ελλείπουσα άμεση ρευστότητα) αλλά για μακροχρόνιο αναλογιστικό έλλειμμα του συστήματος στο σύνολό του*** (μόνο για ελάχιστα Ταμεία διαπιστώνεται τρέχον διαχειριστικό έλλειμμα - για τα Ταμεία αυτά θα πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη άμεση παρέμβαση) και δεύτερον, ότι ***διαπιστώνεται πολύ μεγάλη απόκλιση των αναλογιστικών αποτελεσμάτων των επί μέρους ασφαλιστικών φορέων.***

Σε κάθε περίπτωση, οι πόροι που πρόκειται να προέλθουν από τις νέες πηγές θα πρέπει ***να συσσωρεύονται σε ειδικό κλειστό λογαριασμό κοινής διαχείρισης από το κράτος και τους κοινωνικούς φορείς, τα αποθεματικά του οποίου θα μπορούν να ρευστοποιούνται μόνο μετά παρέλευση συγκεκριμένου χρόνου και μόνο έπειτα από απόφαση που θα λαμ-***

βάνεται ομόφωνα η με αυξημένη πλειοψηφία της Επιτροπής Διαχείρισης του λογαριασμού.

Όλα τα προεκτεθέντα οδηγούν στο συμπέρασμα, ότι, επιβάλλεται η αντιμετώπιση του προβλήματος και ***ο εντοπισμός νέων πηγών άντλησης (νέων) πόρων, ώστε σε μια μεταβατική περίοδο 5 - 10 ετών,*** να έχει σχηματισθεί το αναγκαίο αποθεματικό που θα διασφαλίσει την ομαλή λειτουργία του συστήματος στο μέλλον.

Επισημαίνεται, ότι, ***χρόνος υπάρχει ώστε να μη δικαιολογείται οποιοσδήποτε πανικός,*** υπό την προϋπόθεση βεβαίως, ότι, δεν θα παραμείνουμε αδρανείς αλλά θα προχωρήσουμε, με συνέπεια, στις προσφορότερες επιλογές για την αποκατάσταση του αποθεματικού του συστήματος και ότι, από τούδε, δεν θα παρατηρούνται τα απαραδέκτως υψηλά ποσοστά άρνησης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων των καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών (κράτους και εργοδοτών που εκτός των εργοδοτικών παρακρατούν και τις εργατικές εισφορές).

Με βάση τα πιο πάνω και ***με δεδομένη τη σημερινή συγκυρία*** της ύφεσης και κρίσης, επισημαίνονται ότι οι προτεινόμενες νέες πηγές άντλησης (νέων) πόρων για την αποκατάσταση του ελλείποντος αποθεματικού δεν είναι ***μόνιμες αλλά έκτακτες και πρόσκαιρες πηγές*** που θα ισχύσουν για περιορισμένο χρονικό διάστημα (5 - 10 χρόνια αναλόγως των προβλεπόμενων αποδόσεων).

5.1.1. Καταγραφή των νέων πηγών άντλησης πόρων για τον σχηματισμό του ασφαλιστικού κεφαλαίου αλληλεγγύης (ασφαλιστικού κουμπαρά)

- ***Η πρόταση για επιβολή νέου (ειδικού) φόρου εισοδήματος υπέρ του ασφαλιστικού συστήματος δεν φαίνεται να είναι σήμερα σκόπιμη.*** Σε περιόδους ύφεσης, άλλωστε, όπως η σημερινή, πρέπει να αποφεύγεται η επιβάρυνση της οικονομίας με νέα φορολογικά μέτρα. Εκτός αυτού, αν η επιβάρυνση επιβληθεί στο σύνολο, ασχέτως ύψους, των εισοδημάτων, θα πρόκειται για έμμεση αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών, ενώ αν επιλεγούν μόνο τα υψηλά εισοδήματα (άνω π.χ. των 60.000 ευρώ ετησίως) η αναμενόμενη απόδοση του νέου φόρου δεν θα είναι αξιόλογη (λόγω του τρόπου λειτουργίας του φορολογικού συστήματος στην Ελλάδα και της υψηλότατης φοροδιαφυγής). Ασφαλώς, θα μπορούσε να συζητηθεί η επιβολή ενός παρόμοιου νέου ειδικού φόρου εισοδήματος μετά την παρέλευση της σημερινής υφεσιακής περιόδου - όχι, πάντως, σήμερα.
- Αντί της επιβολής νέου άμεσου ειδικού φόρο, όμως, μπορεί ***να ενισχυθεί το Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, με την νομοθετική πρόβλεψη απόδοσης στον Λογαριασμό του αποθεματικού αλληλεγγύης του Συστήματος ενός ποσοστού από το σύνολο των ετήσιων εισπράξεων εξ αμέσων φόρων του κρατικού προϋπολογισμού.***
- Σοβαρή πηγή ενίσχυσης του αποθεματικού του συστήματος μπορεί να αποτελέσει ***ο κατάλληλος χειρισμός των εκάστοτε αναπροσαρμογών της***

αντικειμενικής αξίας των ακινήτων και εκτάσεων γής του δημοσίου. Πράγματι, θα μπορούσε να προβλεφθεί, ότι, σε κάθε αναπροσαρμογή της αντικειμενικής αξίας της ακίνητης περιουσίας του δημοσίου ένα ποσοστό (π.χ. 10 %) της διαφοράς μεταξύ παλαιάς και νέας αντικειμενικής αξίας θα μπορούσε να ενισχύσει το Λογαριασμό του αποθεματικού, ***με τη μορφή τίτλου ιδιοκτησίας ανάλογης αξίας.*** Με δεδομένη τη σημερινή υπολογιζόμενη αξία της ακίνητης περιουσίας του δημοσίου (περί τα 240-250 δις ευρώ) μια αναπροσαρμογή της αντικειμενικής της αξίας κατά π.χ. 10 % η 15 % θα μπορούσε να αποφέρει άμεση ενίσχυση του αποθεματικού κατά 2,5 η 3,75 περίπου δις ευρώ αντιστοίχως.

- Η ίδια αντιμετώπιση μπορεί να νομοθετηθεί ***και για την εκκλησιαστική περιουσία.*** Σε μια παρόμοια περίπτωση θα πρέπει να κληθεί η εκκλησία να συζητήσει το θέμα ώστε να προκύψουν συνθήκες αμοιβαίας συνεννόησης για το ύψος του ποσοστού και την αξία των παραχωρούμενων προς το Λογαριασμό του αποθεματικού τίτλων ιδιοκτησίας.
- Ειδική εισφορά υπέρ του ασφαλιστικού αποθεματικού μπορεί να διεκδικηθεί ***και μέσω της διαδικασίας ρύθμισης των ημι-υπαίθριων χώρων.*** Το θέμα παραμένει σε εκκρεμότητα αλλά με την οριστικοποίηση οποιασδήποτε ρύθμισής του, μπορεί να καθορισθεί συγκεκριμένο ύψος υπέρ του ασφαλιστικού αποθεματικού.
- ***Σε κάθε περίπτωση συμβάσεων παραχώρησης δημοσίων έργων ο εργολήπτης μπορεί να επιβαρύνεται με ένα (μικρό) ποσοστό επί της αξίας του αναλαμβανόμενου έργου,*** υπέρ του αποθεματικού του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης. Το μέτρο μπορεί να ισχύσει τόσο για τις περιπτώσεις των δημοσίων επενδύσεων (αναπτυξιακοί νόμοι) π.χ. μεγάλες οδικές αρτηρίες, ενεργειακά έργα κλπ, όσο και για τις συνήθεις ΣΔΙΤ (ανέγερση νοσοκομειακών μονάδων, σχολικών κτιρίων, αναπλάσεις πλατειών, γεφυρών κλπ)
- Η ίδια ρύθμιση μπορεί να ισχύσει και ***σε κάθε περίπτωση ενίσχυσης*** επιχειρήσεων είτε μέσω αναπτυξιακών νόμων είτε μέσω των κοινοτικών πλαισίων στήριξης : η ενισχυόμενη επιχείρηση θα υποχρεούται να αποδώσει στο αποθεματικό του συστήματος ένα (μικρό) ποσοστό του ύψους της ενίσχυσης για τις περιπτώσεις ενισχύσεων μέσω του ΕΣΠΑ θα απαιτηθεί η τήρηση συγκεκριμένης εγκριτικής διαδικασίας.
- Συμπλήρωση της αμέσως προηγούμενης ρύθμισης μπορεί να αποτελέσει και ***η θέσπιση ειδικής έκτακτης προσαυξημένης επιβάρυνσης στις επιδοτούμενες επιχειρήσεις που μετατρέπονται σε εντάσεως κεφαλαίου από εντάσεως εργασίας.***
- Με δεδομένο, ότι, στη χώρα μας, το εισόδημα αποκρύπτεται και φοροδιαφεύγει, φαίνεται σκόπιμη ***η μετακίνησή μας, για φορολογικούς σκοπούς, από το εισόδημα στη δαπάνη που συλλαμβάνεται (η έστω μπορεί να συλληφθεί) ευχερέστερα.*** Με βάση τη λογική αυτή, θα μπορούσε ***να επιβληθεί ειδική έκτακτη εισφορά επί του συνόλου των συναλλαγών***

που πραγματοποιούνται μέσω των πάσης φύσεως (δημοσίων, ιδιωτικών η συνεταιριστικών) πιστωτικών ιδρυμάτων. Η εισφορά αυτή θα επιβάρυνε, αποκλειστικώς, τα πιστωτικά ιδρύματα (όχι τους συναλλασσόμενους μ' αυτά) και θα περιοριζόταν σ' ένα ***μικρό ποσοστό επί της αξίας των συναλλαγών.*** Πρόκειται, βέβαια, για μια ***παραλλαγή του φόρου Tobin*** (θα μπορούσε να αποκληθεί φόρος ***mini Tobin***), αφού εξαιρούνται οι διεθνείς του διαστάσεις. Το ύψος της εισφοράς θα μπορεί να είναι ***ενιαίο για το σύνολο των συναλλαγών η να διαφοροποιείται ανάλογα με το είδος των συναλλαγών.*** Ειδικότερα για τους λογαριασμούς μισθοδοσίας η συντάξεων η εισφορά θα μπορούσε να καθορισθεί σε πολύ χαμηλά επίπεδα η και να μηδενισθεί. Εννοείται, ότι, για τη θέσπιση της ειδικής αυτής εισφοράς, ***προ-απαιτείται αναλυτική επεξεργασίας και εμπεριστατωμένη επισήμανση των πιθανών συνεπειών της στη λειτουργία ειδικότερων τομέων της οικονομίας.***

- Με την ίδια λογική μετακίνησης από το εισόδημα στις δαπάνες θα μπορούσε να επιβληθεί ***ειδική εισφορά στις χρηματιστηριακές συναλλαγές.*** Η εισφορά αυτή θα πρέπει να επιβαρύνει αμφοτέρους τους συναλλασσόμενους (πωλητές και αγοραστές). Εννοείται, ότι και στην περίπτωση αυτή προαπαιτείται αναλυτική επεξεργασία και εμπεριστατωμένη επισήμανση των των επί μέρους η γενικότερων επιπτώσεων μιας παρόμοιας ρύθμισης.
- Στην ίδια επίσης λογική μετακίνησης από το εισόδημα στις δαπάνες, θα μπορούσε να επιβληθεί ***ειδικός φόρος υπέρ του ασφαλιστικού αποθεματικού στις δαπάνες συμμετοχής σε τυχερά παιγνίδια, λαχεία, λόττο, προπό, καζίνα κλπ.*** Ο φόρος αυτός θα επιβάρυνε, κατ' αρχήν, τον απλώς συμμετέχοντα στις δραστηριότητες αυτές.
- Ο πρόσθετος φόρος της προηγούμενης παραγράφου θα μπορούσε ***να επιβαρύνει με το ίδιο ποσοστό και τις επιχειρήσεις τυχερών παιχνιδιών κλπ (ΟΠΑΠ, ΛΑΧΕΙΑ, ΚΑΖΙΝΑ κλπ).*** Οι επιχειρήσεις αυτές θα μπορούσαν, όμως, να φορολογηθούν ***με βάση (όχι τον τζίρο αλλά) τα κέρδη τους (με μεγαλύτερο, βέβαια, συντελεστή).***
- ***Τα κέρδη από τη συμμετοχή στα τυχερά παιγνίδια κλπ*** των αμέσως προηγούμενων παραγράφων θα μπορούσαν να φορολογηθούν, αυτοτελώς, με ένα ποσοστό υπέρ του ασφαλιστικού αποθεματικού.
- Τμήμα της κερδοφορίας των δημόσιων επιχειρήσεων θα μπορούσε να διατεθεί υπέρ του αποθεματικού.
- Ποσοστό του προϊόντος της αποκρατικοποίησης δημόσιων Επιχειρήσεων

και Οργανισμών προβλέπεται, ήδη, με το Ν. 3655/2008 υπέρ του ασφαλιστικού αποθεματικού. Επιβάλλεται, όμως, η ενίσχυση της πρόβλεψης αυτής..

- Έκτακτη φορολόγηση των διανεμόμενων (μόνο) κερδών των επιχειρήσεων (περιλαμβανομένων και των Τραπεζών) είναι σκόπιμο να προβλεφθεί για την ενίσχυση του αποθεματικού. Ανάλογη φορολόγηση των μη διανεμόμενων κερδών δεν φαίνεται σκόπιμη αφού τα κέρδη αυτά επενδύονται στις επιχειρήσεις.
- Η πρόβλεψη ειδικού ποσοστού επί των εκτός προϋπολογισμού εσόδων των ειδικών λογαριασμών μπορεί να αποδώσει σοβαρό κονδύλι ενίσχυσης του αποθεματικού..
- Χρήσιμη μπορεί να αποδειχθεί και η πρόβλεψη υπερ του αποθεματικού ενός σημαντικού ποσοστού επί των πάσης φύσεως εσόδων από ποινές και πρόστιμα για πάσης φύσεως παραβάσεις της νομοθεσίας, διαφθορά κλπ
- Χρήσιμη, ομοίως, μπορεί να αποδειχθεί και η πρόβλεψη υπέρ του αποθεματικού ενός ποσοστού επί των καταλογισθέντων πρόσθετων ποσών φόρων, τελών κλπ.
- Ειδικότερο ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπισθεί με συνεκτίμηση και των αντίστοιχων ευρωπαϊκών πολιτικών, αποτελεί η ***προταθείσα ενίσχυση του ασφαλιστικού αποθεματικού μέσω ειδικής εισφοράς επί του τζίρου των επιχειρήσεων.***
- Συναφές ζήτημα υπήρξε στην Ιταλία, όπου ***κατέληξαν στην επιβολή ειδικού φόρου επί των φορολογικών εσόδων (κερδών) της επιχείρησης, όχι, όμως, για το σύνολο του ασφαλιστικού συστήματος αλλά μόνον για τον φορέα ασφάλισης των ελεύθερων επαγγελματιών.***
- Η Ιταλία (όπου ισχύει ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς για τους αυτοαπασχολούμενους) έχει καθιερώσει ασφαλιστικές εισφορές ***ως ποσοστό των ετήσιων φορολογικών εσόδων της επιχείρησης*** με βάση και την ηλικία του ασφαλιζόμενου (με μικρές αποκλίσεις για τους εμπόρους σε σχέση με τους βιοτέχνες).
- Αναλυτικότερα:
- Για τους βιοτέχνες ηλικίας κάτω των 21 ετών: 14,2 % για φορολογητέα έσοδα μέχρι 38.641 ευρώ και 15,2 % για φορολογητέα έσοδα μεταξύ 38.642 και 64.402 ευρώ.
- Για τους βιοτέχνες ηλικίας άνω των 21 ετών: 17,2 % για φορολογητέα έσοδα μέχρι 38.641 ευρώ και 18,2 % για φορολογητέα έσοδα μεταξύ 38.642 και 64.402 ευρώ.
- Για τους εμπόρους ηλικίας κάτω των 21 ετών: 14,59 % για φορολογητέα έσοδα μέχρι 38.641 ευρώ και 15,59 % για φορολογητέα έσοδα μεταξύ 38.642 και 64.402 ευρώ.
- Για τους εμπόρους ηλικίας άνω των 21 ετών: 17,59 % για φορολογητέα έσοδα μέχρι 38.641 ευρώ και 18,59 % για φορολογητέα έσοδα μεταξύ 38.642 και 64.402 ευρώ.
- Σε όλες τις περιπτώσεις ορίζεται ως ***ελάχιστο φορολογητέο εισόδημα το ποσόν των 13.133 ευρώ, ενώ υπάρχει και ανώτατο όριο φορολογητέων εσό-***

δων (64.402 ευρώ εφόσον η υπαγωγή στην ασφάλιση έγινε μέχρι 1.1.1996) που όμως αναπροσαρμόζεται ανάλογα με το χρόνο ένταξης στην ασφάλιση (ήδη έχει φθάσει στο ύψος των 84.049 ευρώ για όσους εντάχθηκαν στο σύστημα μετά το 2005).

- Οι ιδιαιτερότητες του ιταλικού συστήματος εντοπίζονται στην υποχρεωτικότητα της ένταξης με βάση τα φορολογητέα έσοδα της επιχείρησης και η απαγόρευση οποιασδήποτε δυνατότητας επιλογής από τον ίδιο τον ασφαλιζόμενο αυτοαπασχολούμενο συγκεκριμένης κλίμακας ασφάλισης.
- Ασφαλώς, δεν εισηγούμαι την εισαγωγή του ιταλικού συστήματος στη χώρα μας, οπωσδήποτε, όμως, το ιταλικό μοντέλο μπορεί να αποτελέσει πεδίο μελέτης και προβληματισμού και για την Ελλάδα (πάντοτε σε σχέση με τον ΟΑΕΕ).
- Επισημαίνεται, ότι, μπορεί να αποδειχθεί χρήσιμη η αναλογιστική προσέγγιση εναλλακτικών σεναρίων μεταβολών στο ύψος των ποσοστών των εισφορών αλλά και στη εισοδηματική βάση υπολογισμού των ποσοστών αυτών.
- Εξάλλου, οι αναλογιστικές προσεγγίσεις πρέπει ***να συνεκτιμούν και τη συμμετοχή του κρατικού προϋπολογισμού*** στη χρηματοδότηση της κοινωνικής ασφάλισης των αυτοαπασχολούμενων.
- Η προσαρμογή στα ελληνικά δεδομένα μιας παρόμοιας ρύθμισης δεν μπορεί να έχει γενικό χαρακτήρα, ούτε και να είναι μόνιμη. Το ζήτημα μπορεί να αντιμετωπισθεί στα πλαίσια εξειδικεύσεων προσωρινού χαρακτήρα (βλ. προηγούμενες ενότητες για τζίρο πιστωτικών ιδρυμάτων, επιχειρήσεων τυχερών παιχνιδιών κλπ).
- Εξάλλου μια παρόμοια γενικού χαρακτήρα ρύθμιση προσκρούει στις σχετικές προβλέψεις της ΔΣΕ 102, ενώ αμφίβολη και συζητήσιμη είναι και η συνταγματικότητά της.

Η αναλογική συμμετοχή των πιο πάνω πηγών στα αναμενόμενα συνολικά ετήσια έσοδα υπέρ του ασφαλιστικού αποθεματικού μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο επεξεργασίας και προβολής ***πολλών εναλλακτικών συναφών σεναρίων,*** αρκεί τα αναμενόμενα συνολικά, εξ εκάστου σεναρίου έσοδα, να είναι επαρκή για το σχηματισμό του αναγκαίου αποθεματικού.

Τέλος, απαιτείται ο προηγούμενος ακριβέστερος προσδιορισμός του ύψους του μακροχρόνιου αναλογιστικού ελλείμματος του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης και ο εν συνεχεία προσδιορισμός του ύψους της αναγκαίας ετήσιας ενίσχυσης του αποθεματικού του. Σε κάθε περίπτωση, όμως και με δεδομένη την έλλειψη ενός σαφούς σχετικού προσδιορισμού, ***επιβάλλεται και προέχει η άμεση έναρξη της ενίσχυσης του αποθεματικού σε συνδυασμό και με την καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής και της ανασφάλιστης «μαύρης» εργασίας, με στόχο την επίσπευση της αποκατάστασης του ελλείποντος αποθεματικού του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.***

5.2.ΔΕΚΟ

Οι συντελούμενες εξελίξεις και οι πολιτικές ιδιωτικοποίησης αναφορικά με τις ΔΕΚΟ, κατάργησης με νόμο του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού του ΟΤΕ και εγκατάστασης στρατηγικού επενδυτή, μας επιβάλλουν να επαναλάβουμε τη θέση του συνδικαλιστικού κινήματος για τις ΔΕΚΟ.

- Συνταγματική εγγύηση της παροχής υπηρεσιών δημοσίου συμφέροντος σε όλους τους πολίτες, όπως ενέργεια, τηλεπικοινωνίες, ύδρευση, κ.ά. Ειδικότερα, η θέση της ΓΣΕΕ για τις ΔΕΚΟ είναι η διατήρηση του δημόσιου και κοινωνικού τους χαρακτήρα, χωρίς να αποκλείουμε τη μερική -μειοψηφική μετοχοποίηση, εκεί και μόνο που θεωρείται ως το αναγκαίο μέσο για την ανταγωνιστική επιβίωση της επιχείρησης και όχι για την κάλυψη των ελλειμμάτων του κρατικού προϋπολογισμού.

Εξάλλου, η διεθνής και η ευρωπαϊκή εμπειρία της απελευθέρωσης των δημοσίων Επιχειρήσεων Ενέργειας, τηλεπικοινωνιών, κλπ. οδήγησε στην δημιουργία ολιγοπωλίων και στην μείωση της απασχόλησης.

Πιστεύουμε ότι οι ΔΕΚΟ, για ν' ανταποκριθούν στο ρόλο τους, πρέπει να είναι αποδοτικές, να μην επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, παρά μόνο κατά το μέρος που αφορά την άσκηση αναπτυξιακής και κοινωνικής δραστηριότητας.

5.3. Εισόδημα

Το αίτημά των συνδικάτων για πραγματικές αυξήσεις, που ν' αντανακλούν και να ανταποδίδουν την ουσιαστική συμμετοχή στην αύξηση του ΑΕΠ και της παραγωγικότητας, συμβάλλοντας στην αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος υπέρ των εργαζομένων, είναι στόχος πρώτης προτεραιότητας όχι μόνο για τους χαμηλόμισθους, αλλά και για όλες τις κλαδικές, ομοιοεπαγγελματικές και επιχειρησιακές συμβάσεις.

Ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες της οικονομικής κρίσης και ύφεσης η διεκδίκηση της ΓΣΕΕ για την διαμόρφωση του εισαγωγικού κατώτατου μισθού στο επίπεδο των 800 ευρώ το μήνα, αποτελεί όχι μόνο επιλογή μείωσης των φτωχών εργαζομένων στη χώρα μας (Ελλάδα 14%, ΕΕ. 7%) αλλά και επιλογή αναδιανομής του εισοδήματος, υπέρ των κατώτατων εισοδηματικών στρωμάτων και συμβολής στην διαδικασία ανάκαμψης και εξόδου από την κρίση μέσω της ενίσχυσης της ζήτησης και της κατανάλωσης.

5.4. Φορολογικό σύστημα

Το φορολογικό σύστημα και η κοινωνική πολιτική αποτελούν μηχανισμούς αναδιανομής του εισοδήματος σε χρήμα και σε είδος. Ειδικότερα στην Ελλάδα, το φορολογικό σύστημα αποτελεί μηχανισμό ανισοκατανομής του εισοδήματος σε βάρος της μισθωτής εργασίας και σε όφελος των ανώτερων εισοδηματικών στρωμάτων του πληθυσμού. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2009 οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι κατέβαλαν ως άμεση φορολογία 10,8 δις ευρώ, ενώ οι επιχειρήσεις κατέβαλαν ως άμεση φορολογία 3,8 δις ευρώ.

Η ΓΣΕΕ για την αποτροπή συνέχισης της ανισοκατανομής του εισοδήματος σε βάρος της μισθωτής εργασίας, διαμέσου του

φορολογικού συστήματος, η οποία έχει ενταθεί τα τελευταία χρόνια, διεκδικεί:

- Αφορολόγητο όριο στα 15000 ευρώ, προσαυξανόμενο ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση κατά 5000 ευρώ για κάθε προστατευόμενο μέλος.
- Μείωση συντελεστών ΦΠΑ στα είδη λαϊκής κατανάλωσης.
- Ενιαία προοδευτική φορολογία για όλες τις κατηγορίες και πηγές εισοδημάτων και χορηγιών.
- Ετήσια τιμαριθμική αναπροσαρμογή και αναδιάταξη φορολογικής κλίμακας και κλιμακίων για όλες τις κατηγορίες και πηγές εισοδημάτων και χορηγιών.
- Αντιστροφή της σχέσης άμεσων και έμμεσων φόρων.
- Ουσιαστική και άμεση δράση στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, της φοροαποφυγής και της φοροκλοπής καθώς και τον αυστηρό έλεγχο συναλλαγών και επιχειρήσεων με offshore εταιρείες.
- Ουσιαστικές και σημαντικές φορολογικές ελαφρύνσεις για τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους, προκειμένου να αναπληρώσουν τα φορολογικά βάρη που επωμίσθηκαν από την αύξηση της άμεσης και της έμμεσης φορολογίας και των εισοδηματικών απωλειών που υπέστησαν τα τελευταία έτη.
- Εφαρμογή των εκπτώσεων από τα έξοδα στο ύψος του 100% των δαπανών (ιατρικές και νοσοκομειακές δαπάνες, ενοίκια, ενοίκια και δίδακτρα παιδιών που σπουδάζουν, τόκοι για την αγορά πρώτης κατοικίας) καθώς και τις δαπάνες των ατόμων με αναπηρία.
- Κατάργηση του ειδικού τρόπου φορολόγησης ορισμένων κατηγοριών εισοδήματος και ένταξή του στην ενιαία κλίμακα εισοδήματος.
- Ουσιαστική εφαρμογή του πόθεν έσχες, με αναφορά στην αγορά ομολόγων έντοκων γραμματίων, αγορά μετοχών, κεφάλαιο ίδρυσης και αύ-

ξησης κεφαλαίου ΑΕ και ΕΠΕ, καθορισμός κριτηρίων πολυτελούς διαβίωσης, ονομαστικοποίηση όλων των μμετοχών.

- Επανεξέταση προς την κατεύθυνση της κατάργησης των φοροαπαλλαγών στις επιχειρήσεις.
- Μείωση των έμμεσων φόρων, ιδιαίτερα εκείνων που βαρύνουν την κατανάλωση χαμηλού εισοδήματος νοικοκυριών. Μηδενικός συντελεστής ΦΠΑ στα βιβλία, στα σχολικά είδη και στα φάρμακα.
- Αξιοποίηση του μηχανογραφικού συστήματος και των νέων τεχνολογιών, διαχρονική σταθερότητα, απλούστευση και κωδικοποίηση της φορολογικής νομοθεσίας.
- Ενίσχυση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης με νέους πόρους, κυρίως, διαμέσου της αναδιανομής του εισοδήματος.

Η ΓΣΕΕ θεωρεί ότι περαιτέρω συμπίεση των εισοδημάτων των μισθωτών και συνταξιούχων καθώς και του επιπέδου των παροχών κοινωνικής προστασίας δεν μπορεί να συνεχιστεί. Γι' αυτό οι διεκδικήσεις μας επιβάλλεται να εστιάζονται στην κοινωνική απαίτηση ενίσχυσης των εισοδημάτων της μισθωτής εργασίας και της χρηματοδότησης του συστήματος κοινωνικής προστασίας.

5.5.Κράτος Πρόνοιας

Για την ανάπτυξη του Κράτους-Πρόνοιας και της κοινωνικής αλληλεγγύης διεκδικούμε:

- Την αναβάθμιση του Εθνικού Συστήματος Υγείας, με την αύξηση των δημοσίων δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού και την ορθολογική κατανομή και αξιοποίηση των πόρων, προκειμένου να αποτραπεί η πορεία ιδιωτικοποίηση του με την σοβαρή σημαντική και ποιοτική αναβάθμιση του.
- Την ενίσχυση της Πρόνοιας για τους ηλικιωμένους, τα μειονεκτούντα άτομα και εκείνα που κινδυνεύουν με κοινωνικό αποκλεισμό. Τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για την παροχή σωστών υπηρεσιών σ' αυτές τις κατηγορίες πολιτών. Την ένταξη στην αγορά εργασίας όλων των ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Την αναβάθμιση του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.), και την εφαρμογή μιας πολιτικής ενίσχυσης της λαϊκής εργατικής στέγης.
- Την αντιμετώπιση των προβλημάτων των εξαρτημένων ατόμων στους χώρους εργασίας. Τη λήψη μέτρων για την προστασία από το AIDS, αλλά και την εργασιακή κατοχύρωση των πασχόντων από τον ιό.
- Άμεσα και αποτελεσματικά μέτρα για τη χάραξη και εφαρμογή πολιτικής που αφορά τη διάσωση και διαρκή προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.
- Παρέμβαση για τη λήψη μέτρων από τις βιομηχανίες για την προστασία του περιβάλλοντος (μηχανισμοί απορρύπανσης, βιολογικός καθαρισμός κ.α.) και για την αποτελεσματική προστασία του εργασιακού περιβάλλοντος στους χώρους εργασίας).

Ιδιαίτερα, σ' αυτήν την κρισιακή οικονομική και κοινωνική συγκυρία το συνδικαλιστικό κίνημα, παρά τις δριμύτατες επιθέσεις που δέχεται, για να ενσωματωθεί, να αλλοτριωθεί και να αδρανήσει, συσπειρώνεται για να διεκδικήσει ένα αποτελεσματικό δίκτυο κοινωνικής προστασίας στην χώρα μας.

Στην κατεύθυνση αυτή το σ.κ. θεωρεί ότι επιβάλλεται το σύστημα υγείας στην χώρα μας, να αποκτήσει ως κυρίαρχες προτεραιότητες την αναβάθμιση του δημόσιου χαρακτήρα του (ΕΣΥ), την απόκτηση «ασθενοκεντρικού» αντί «ιατροκεντρικού» προσανατολισμού, την αύξηση των δημόσιων δαπανών υγείας σε βάρος της αύξησης των ιδιωτικών δαπανών υγείας, την αναβάθμιση της δημόσιας υγείας, της πρόληψης και της πρωτοβάθμιας περίθαλψης, τον εκσυγχρονισμό της νοσοκομειακής περίθαλψης σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο και την διατύπωση μίας σύγχρονης στρατηγικής προαγωγής υγείας.

5.6. Μισθοί και ημερομίσθια

Είναι πλέον αποδεδειγμένο ότι η μείωση των τιμών και η βελτίωση του επιπέδου ανταγωνιστικότητας συντελείται περισσότερο με την αύξηση της παραγωγικότητας, παρά με την μείωση των μισθών - ημερομισθίων και του κόστους εργασίας.

Το ίδιο συμπέρασμα προκύπτει με την εισοδηματική ανισότητα, αφού στην Ελλάδα παρατηρούνται ανισότητες στην εισοδηματική κατανομή η οποία υπερβαίνει κατά πολύ τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, με αποτέλεσμα την ύπαρξη κοινωνικού ελλείμματος.

Έτσι, ενώ το φτωχότερο 10% του πληθυσμού στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης λαμβάνει το 2,6% του συνολικού εισοδήματος, στην Ελλάδα λαμβάνει το 2,2%. Αντίθετα, το πλουσιότερο 10% του πληθυσμού στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης απολαμβάνει το 24%, ενώ στην Ελλάδα απολαμβάνει το 26% του συνολικού εισοδήματος.

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει η ανάγκη για πραγματική βελτίωση των αποδοχών των εργαζομένων και ειδικότερα η ουσιαστική βελτίωση των χαμηλών εισοδηματικά στρωμάτων και των συνταξιούχων που καλούνται από τον οικογενειακό τους προϋπολογισμό, εκτός των άλλων, να καταβάλλουν επιπλέον δαπάνες για εκπαίδευση (1,5% του ΑΕΠ), υγεία (3,5% του ΑΕΠ) και ασφάλιση, εξαιτίας του χαμηλού επιπέδου των αντίστοιχων δημοσίων και κοινωνικών δαπανών.

Η ΓΣΕΕ διεκδικεί οι εργαζόμενοι να ωφελούνται από το μερίδιο που τους αναλογεί. Δεν είναι μόνο το κράτος αρμόδιο για την επιβεβλημένη αναδιανομή του εισοδήματος. Οι εργοδότες έχουν σοβαρότατο μερίδιο ευθύνης, διαμέσου των συλλογικών διαπραγματεύσεων και συμβάσεων με τους εργαζόμενους, να προωθήσουν **την σύγκλιση των πραγματικών μισθών** με το μέσο επίπεδο των δεκαπέντε κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έτσι, κατ' αυτόν τον τρόπο, η Ελλάδα θα διεκδικήσει με καλύτερους όρους την θέση που της ανήκει στην ευρύτερη περιοχή της Βαλκανικής, της Ανατολικής Μεσογείου και της Ευρώπης.

5.7. Απασχόληση - Ανεργία

Οι προοπτικές αύξησης της ανεργίας, τόσο κατά το 2010 όσο και η διατήρησή της σε υψηλά επίπεδα μέχρι το 2015 (8%) επιβάλλουν την ύπαρξη συγκροτημένων, στοχευόμενων και αποτελεσματικών πολιτικών για την αύξηση της απασχόλησης και την καταπολέμηση της ανεργίας. Η επιλογή αυτή απαιτεί την σύνδεση τους με την οικονομική, επενδυτική και βιομηχανική πολιτική, καθώς και με την προσαρμογή της αγοράς εργασίας στις ανάγκες των διαδικασιών ανάπτυξης και αναδιάρθρωσης της οικονομίας. Έτσι, η σύζευξη προσφοράς και ζήτησης εργασίας δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί με ικανοποιητικό τρόπο παρά από την στιγμή που ειδικές πολιτικές απασχόλησης φροντίζουν να υπάρχει η προσφορά η οποία ανταποκρίνεται στη ζήτηση που διαμορφώνει η δυναμική της οικονομικής ανάπτυξης.

Το συνδικαλιστικό κίνημα έχει επανειλημμένα υποστηρίξει και καταθέσει την άποψή του για την αναπτυξιακή στρατηγική της ελληνικής οικονομίας η οποία, μεταξύ των άλλων, επικεντρώνεται στην αναγκαιότητα σύνδεσης των πολιτικών απασχόλησης με τους στόχους και το περιεχόμενο της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Οι προτάσεις της ΓΣΕΕ για την καταπολέμηση της ανεργίας και την αύξηση της απασχόλησης διαπνέονται από την αναγκαιότητα μίας δυναμικής αναπτυξιακής στρατηγικής και ταυτόχρονα μετατοπίζουν και εξισορροπούν το κέντρο βάρους των πολιτικών απασχόλησης από το μικρο-οικονομικό και/ προς το μακρο-οικονομικό επίπεδο. Έτσι, **διαμορφώνουν ένα εναλλακτικό πλαίσιο πολιτικής για την οικονομική ανάπτυξη, την απασχόληση και την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των εργαζομένων και των ανέργων.** Διαφορετικά, ο μονομερής και απορρυθμιστικός προσανατολισμός των εφαρμοζόμενων πολιτικών σε βάρος της εργασίας περιπλέκει και οξύνει τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα της χώρας μας και ειδικότερα τα προβλήματα της απασχόλησης και της ανεργίας.

5.8. Εργασιακές σχέσεις και εργατική νομοθεσία

Στη σημερινή περίοδο όξυνσης της οικονομικής κρίσης **η εργασία** υφίσταται τις κύριες συνέπειες του κρισιακού φαινομένου με την επιδείνωση του περιεχομένου των όρων απασχόλησης. Η εξέλιξη αυτή ακολουθεί την πεπατημένη πολιτική δύο τουλάχιστον δεκαετιών στον διεθνή και ελληνικό χώρο, που οδηγεί στην υποβάθμιση των εργασιακών σχέσεων, αξιοποιώντας τα ίδια εργαλεία που κατέληξαν στην οικονομική κρίση και ύφεση και ως μέσα για την επίλυσή της.

Οι εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα ακολουθούν τη γενικότερη πορεία απορρύθμισης της εργασίας και του κοινωνικού κράτους στον υπόλοιπο ευρωπαϊκό χώρο. Σε μια συγκυρία που στην Ευρώπη οι εργασιακές σχέσεις υπηρετούν τις πολιτικές ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης με άξονα την μείωση και συμπίεση του εργασιακού κόστους, στην Ελλάδα έχοντας από παράδοση υιοθετηθεί ένα παραγωγικό μοντέλο που στηρίζεται στο χαμηλό κόστος εργασίας (χαμηλές αμοιβές, παράνομη και νόμιμη ευελιξία) ενισχύεται αυτή η παράδοση που οδηγεί στην περαιτέρω υποβάθμιση των εργασιακών σχέσεων.

Σήμερα γίνεται επιτακτική η ανάγκη για ένα εναλλακτικό παραγωγικό μοντέλο στο οποίο οι ποιοτικοί παράγοντες που βρίσκονταν ανέκαθεν στο περιθώριο των κυρίαρχων επιλογών (π.χ. καινοτομία, νέες τεχνολογίες, ρύθμιση εργασιακών σχέσεων, κατάρτιση εργαζομένων, οργανωτικός εκσυγχρονισμός των επιχειρήσεων) θα βρίσκονται στο προσκήνιο, και η αναβάθμιση της εργασίας θα αποτελεί βασικό παράγοντα αυξημένης παραγωγικότητας με την οικονομική και κοινωνική της διάσταση.

Το γενικό πλαίσιο των προτάσεων με κατεύθυνση την προάσπιση της εργασίας και την αναβάθμιση των εργασιακών σχέσεων στην Ελλάδα σε γενικότερο επίπεδο αλλά και ειδικότερα σε περιόδους οικονομικής κρίσης και ύφεσης, εστιάζεται στα εξής:

- Ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου και εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας

- Επέκταση της εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας σε νέες κατηγορίες εργαζομένων υπό το φως των νέων δεδομένων της έννοιας της εξαρτημένης εργασίας
- Αντιμετώπιση της ευελιξίας ως μέσου απορρύθμισης των εργασιακών σχέσεων
- Προστασία από τις απολύσεις
- Μείωση του χρόνου εργασίας
- Ενίσχυση των συλλογικών δικαιωμάτων των εργαζομένων

5.9. Διακρίσεις στην εργασία

Η ΓΣΕΕ διεκδικεί την υλοποίηση της στρατηγικής «καμιά διάκριση και κανένας αποκλεισμός από την εργασία».

Στο πλαίσιο αυτό, η ΓΣΕΕ υποστηρίζει ότι θα πρέπει να δοθεί έμφαση σε **τρεις κατηγορίες δράσεων: α)** δράσεις για την αλλαγή των στάσεων του γενικού πληθυσμού με εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης αναφορικά με το δικαίωμα της ισότητας και της μη διάκρισης. **β)** δράσεις για την αλλαγή συμπεριφορών στους φορείς που συναλλάσσονται με τα θιγόμενα άτομα. και **γ)** θετικές δράσεις για ειδικές ομάδες που χρήζουν ιδιαίτερης ενίσχυσης (π.χ. τσιγγάνοι, πομάκοι μετανάστες).

Παράλληλα η ΓΣΕΕ διεκδικεί **συγκεκριμένες δράσεις** για την εξάλειψη των εργασιακών διακρίσεων που υφίστανται εργαζόμενοι που προέρχονται από διαφορετικές ομάδες:

- Αναβάθμιση του θεσμικού και ελεγκτικού πλαισίου.

- Δημόσιες παρεμβάσεις και πολιτικών δημόσιου χαρακτήρα.

5.10. Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας (ΣΕΠΕ)

Για τα συνδικάτα και τους εργαζόμενους η κατάσταση στην αγορά εργασίας σχετικά με τις εργασιακές σχέσεις και την τήρηση της νομοθεσίας, αποτελεί πρώτης προτεραιότητας θέμα προς άμεση αντιμετώπιση. Στην αγορά εργασίας σήμερα εκείνο που συναντάμε συχνά είναι η αναρχία και η μη εφαρμογή της Εργατικής Νομοθεσίας. Η αναβάθμιση και η ανάπτυξη του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας (ΣΕΠΕ) είναι η απαιτούμενη επιλογή. Στην κατεύθυνση αυτή επιβάλλεται η με γρήγορους ρυθμούς περαιτέρω αύξηση του αριθμού των Επιθεωρητών Εργασίας, ώστε να σταματήσει το απαράδεκτο φαινόμενο της διευρυμένης παρανομίας και της μη εφαρμογής της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας στους χώρους εργασίας.

5.11. Η μετανάστευση στην Ελλάδα

Τα ελληνικά συνδικάτα σε συνεργασία με τους αναγνωρισμένους συλλόγους των μεταναστών πρωτοστατούν στην επίτευξη **δύο πρωταρχικής σημασίας** στόχων: η νομιμοποίηση του συνόλου των μακροχρόνια εγκατεστημένων μεταναστών και η μέριμνα για τα ζητήματα που αφορούν τους μετανάστες δεύτερης γενιάς με προτεραιότητα την άρση όλων των θεσμικής φύσης εμποδίων στην απασχόληση και την εκπαίδευση τους.

Στην κατεύθυνση αυτή τα συνδικάτα διεκδικούν την συγκρότηση μίας σταθερής ελληνικής μεταναστευτικής πολιτικής στην βάση του προσανατολισμού μετανάστες - ισότιμοι πολίτες και των παρακάτω βασικών αξόνων όπως:

α) Ένταξη των ζητημάτων μετανάστευσης στην χάραξη γενικότερα της αναπτυξιακής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης, β) Πρόβλεψη μηχανισμών οργανωμένης και επίσημης εγκατάστασης νέων μεταναστών, όταν και όπου απαιτείται, γ) Στενή συνεργασία με τις χώρες προέλευσης των μεταναστών για την κατοχύρωση των βασικών δικαιωμάτων τους, δ) Προώθηση ευέλικτων διαδικασιών για την οικογενειακή επανένωση, ε) Ουσιαστική εφαρμογή των επιταγών της κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με την ευχερή αποκατάσταση των επί μακρόν διαμενόντων μεταναστών, στ) Απόδοση στοιχειωδών πολιτικών δικαιωμάτων στους μόνιμα εγκατεστημένους μετανάστες, ζ) Επεξεργασία ειδικών ρυθμίσεων για την υπηκοότητα και το καθεστώς διαμονής των μεταναστών δεύτερης γενιάς και ειδικότερα αυτών που γεννιούνται και ενηλικιώνονται στην χώρα.

Απαιτείται, λοιπόν, οι πολιτικές ρύθμισης της προσφοράς να συνοδεύονται από πολιτικές ρύθμισης της ζήτησης μεταναστευτικού εργατικού δυναμικού, προκειμένου να μη παρατηρηθεί διάσταση επιδιώξεων και πραγματικών οικονομικών εξελίξεων. Γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους η μεταναστευτική πολιτική πρέπει να αποκτήσει κοινωνική νομιμοποίηση, με την έννοια της ένταξης των προσφύγων και των μεταναστών στο πεδίο της αγοράς εργασίας, των ασφαλιστικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.

Έτσι, στο πλαίσιο μιας προοπτικής ότι

η Ευρωπαϊκή Ένωσης έχει ανάγκη τους μετανάστες για να αποφύγει τη μείωση του εργατικού της δυναμικού, απαιτείται η έναρξη της σταδιακής μετάβασης προς την κατεύθυνση της ευρωπαϊκής πολιτικής και κοινωνικής ρύθμισης των σύγχρονων μεταναστευτικών ρευμάτων.

Η αναγκαιότητα αυτή προκύπτει από το γεγονός ότι σε ευρωπαϊκό επίπεδο η μη ύπαρξη ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής υποκαθίσταται από ένα άτυπο κοινό προσανατολισμό της μεταναστευτικής πολιτικής των κρατών-μελών, διαμορφώνοντας σταδιακά το μοντέλο της προσωρινής, εποχικής επιλεκτικής μετανάστευσης το οποίο αυξάνει σημαντικά το οικονομικό όφελος των χωρών υποδοχής και ταυτόχρονα το κοινωνικό κόστος για τους μετανάστες και τις οικογένειές τους. Η ελληνική περίπτωση είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστική, αφού στις αρχές της δεκαετίας του 1990, σε συνθήκες αρρύθμιστων και μη προγραμματισμένων μεταναστευτικών ροών, σε μια περίοδο ύφεσης της οικονομίας και υψηλού ποσοστού ανεργίας, η εκδήλωση του μεταναστευτικού φαινομένου αιφνιδίασε την ελληνική Πολιτεία.

Η Ελλάδα με τις έξι βασικές νομοθετικές παρεμβάσεις νομιμοποίησης (1991, 1996, 2001, 2005, 2007, 2008), αναδεικνύει την σημασία διερεύνησης και αξιολόγησης των προγραμμάτων νομιμοποίησης των μεταναστών, των όρων και των προϋποθέσεων του θεσμικού μεταναστευτικού πλαισίου στην Ελλάδα, αφού μέχρι σήμερα δεν έχει επιτευχθεί η πλήρης ένταξη των μεταναστών στην νόμιμη αγορά εργασίας, με αποτέλεσμα την ύπαρξη ενός σημαντικού αριθμού των μη νόμιμων (300.000 άτομα περίπου το 2009) μεταναστών.

Για την αναγκαιότητα αυτή συνηγορεί και το γεγονός της συμμετοχής των μεταναστών στην αγορά εργασίας, στον πληθυσμό, στην κοινωνική προστασία, στο φορολογικό σύστημα, στο εκπαιδευτικό σύστημα, κλπ. στην Ελλάδα και στα άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνδυασμό με την προοπτική ένταξης τόσο της πρώτης όσο και της δεύτερης γενιάς μεταναστών στις κοινωνίες υποδοχής.

Έτσι, απαιτείται, ιδιαίτερα σε περίοδο της οικονομικής κρίσης ο σχεδιασμός, η εκπόνηση και η υλοποίηση αποτελεσματικών σχεδίων δράσης για την προσαρμογή και την κοινωνική ένταξη των μεταναστών, προκειμένου εκτός των άλλων, να μην αναδειχθούν συμπεριφορές αβεβαιότητας, ανασφάλειας, ξενοφοβίας και ρατσισμού.

Παράλληλα, είναι ενδιαφέρον να προσεγγισθεί η δυνατότητα πρόσβασης των «μεταναστών» δεύτερης γενιάς στην αγορά εργασίας, δεδομένου ότι ενώ στην Ελλάδα έχουν ήδη γεννηθεί «μετανάστες» τρίτης γενιάς, εντούτοις η μεταναστευτική πολιτική της χώρας δεν έχει σημειώσει υψηλές επιδόσεις στα ζητήματα ένταξης των «μεταναστών» της δεύτερης γενιάς.

Η διαπίστωση αυτή σημαίνει ότι εάν στο μέλλον η ένταξη των «μεταναστών» δεύτερης γενιάς στην επίσημη αγορά εργασίας δεν αποδειχθεί ευχερής, τότε προβλέπεται αναπαραγωγή του φαινομένου της αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας και στην περίπτωση της δεύτερης γενιάς «μεταναστών» με αποτέλεσμα να προκληθούν εργασιακές και κοινωνικές δυσλειτουργίες στην ελληνική κοινωνία.

Ακριβώς, οι αδυναμίες αυτές της εφαρ-

μοζόμενης μεταναστευτικής πολιτικής με την συνδρομή της απουσίας ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής, παρεμποδίζουν την ολοκληρωμένη επίτευξη των αναγκαίων στόχων της (νομιμοποίηση, κοινωνική ένταξη, ελληνική υπηκοότητα στα παιδιά των μεταναστών που γεννήθηκαν στην Ελλάδα, αποτελεσματικός έλεγχος της αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας, κοινωνικά και εργασιακά δικαιώματα, ...κλπ) με αποτέλεσμα αντί η μετανάστευση να αντιμετωπίζεται ως «θετική πρόκληση», να επιδιώκεται να αντιμετωπισθεί, εκτός πολιτικής, ως «αρνητική απειλή» με ξενοβοφικά και ρατσιστικά σύνδρομα, ελαχιστοποιώντας τη σοβαρότητα και τη σημαντικότητα ενός ευρωπαϊκού ζητήματος με ανθρωπιστικές, πολιτικές, κοινωνικο-οικονομικές και πολιτισμικές διαστάσεις.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής θεώρησης της ΓΣΕΕ «μετανάστες ισότιμοι πολίτες», σε συνδυασμό και με την διαπίστωση ότι η Ελλάδα είναι ουραγός αναφορικά με τα δικαιώματα των μεταναστών, θεωρούμε ως θετική την πρωτοβουλία για την χορήγηση ελληνικής ιθαγένειας στα παιδιά (δεύτερης και τρίτης γενιάς) των μεταναστών που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα και έχουν φοιτήσει σε ελληνικά σχολεία.

Όμως, η ένταξη των μεταναστών στην ελληνική οικονομία και κοινωνία δεν επιτυγχάνεται μόνο με την χορήγηση ιθαγένειας. Απαιτεί παράλληλα την ανάπτυξη πολιτικών αναφορικά με την νόμιμη πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας, την απόκτηση κοινωνικών δικαιωμάτων, την πολιτική συμμετοχή, την μακρά διαμονή, την οικογενειακή επανένωση και την προστασία κατά των διακρίσεων.

Στην κατεύθυνση αυτή, τα συνδικάτα, τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο θεωρούν και διεκδικούν ότι η ένταξη των μεταναστών δεν μπορεί να αποτελεί ζήτημα δημόσιας τάξης, αλλά ζήτημα που άπτεται των κοινωνικών δικαιωμάτων και της οργάνωσης της αγοράς εργασίας.

Παράλληλα, τα συνδικάτα θεωρούν ότι η διαμόρφωση και υλοποίηση μίας ολοκληρωμένης μεταναστευτικής πολιτικής ένταξης των μεταναστών, θα συμβάλλει καθοριστικά στην αποτροπή κοινωνικών παθογενειών που παρατηρούμε σήμερα σε ορισμένες βόρειες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η γκετοποίηση, ο ρατσισμός και οι διακρίσεις σε βάρος των μεταναστών στις διάφορες πτυχές της κοινωνικής ζωής.

5.12. Εργαζόμενη Γυναίκα

Διεκδικούμε τη θεσμοθέτηση διατάξεων και τη λήψη μέτρων, που θα ανοίγουν τους ορίζοντες στις εργαζόμενες για ισότιμη συμμετοχή στην εργασία, στα κέντρα λήψης αποφάσεων, στην παραγωγή, στα οικονομικά και κοινωνικά αποτελέσματα και στις κοινωνικές οργανώσεις. Όμως εκτός από τα μέτρα για την καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών διεκδικούμε την υλοποίηση μέτρων συμφιλίωσης της εργασιακής και οικογενειακής ζωής των γυναικών καθώς και την ανάπτυξη και αναβάθμιση των κοινωνικών υποδομών. Στην κατεύθυνση αυτή διεκδικούμε:

- Την κατάργηση των διακρίσεων στην εργασία, αμοιβή, εκπαίδευση.
- Την πλήρη ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας, δεδομένου ότι η κυ-

ρίαρχη μορφή απασχόλησής τους είναι η μερική, προσωρινή και εποχική απασχόληση.

- Τη λήψη πρόσθετων μέτρων για την προστασία της μητρότητας (άδεια μητρότητας, γονικές άδειες κλπ).
- Τη δημιουργία και στήριξη κέντρων εξωσχολικής πρωτοβουλίας, με πρωτοβουλίες Κράτους, Εργατικών Κέντρων - Κοινωνικών Φορέων.
- Την επέκταση του θεσμού του Ολοήμερου Σχολείου προκειμένου, εκτός των άλλων, να βελτιωθούν οι συνθήκες συμφιλίωσης της εργασίας και της οικογένειας για την εργαζόμενη γυναίκα.

5.13. Εργαζόμενη νεολαία

Ιδιαίτερο βάρος απαιτείται να δοθεί στην εργαζόμενη νεολαία καθώς και στην αντιμετώπιση των συνθηκών αβεβαιότητας και της εργασιακής ανασφάλειας που αντιμετωπίζει στην αγορά εργασίας και στο εισόδημα. Το δικαίωμα στη ζωή, τη μόρφωση, την εργασία, την ειδίκευση, τον ελεύθερο χρόνο, τον πολιτισμό, τη δημιουργία, την άθληση, την ψυχαγωγία των νέων ανθρώπων πρέπει να γίνει έμπρακτα σεβαστό.

Η ΓΣΕΕ υποστηρίζει την άρση όλων των θεσμικής φύσεως εμποδίων της εργαζόμενης ή μη νεολαίας, των μεταναστών (δεύτερη γενιά), ιδιαίτερα στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, την ειδίκευση και την απασχόλησή τους.

5.14. Δια Βίου Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Απασχόληση

Επιδίωξη του συνδικαλιστικού κινήματος είναι η εκπαίδευση, η δια βίου εκπαίδευση και η κατάρτιση να συναρθρώνονται σε μια ολότητα, εντός της οποίας συνυπάρχουν

στόχοι (κοινωνικοί και οικονομικοί) ανάπτυξης και αναβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού ως πολίτες, εργαζόμενοι και παραγωγοί. Τα πεδία αυτά (εκπαίδευση, δια βίου μάθηση και κατάρτιση) πρέπει να αποτελούν κατοχυρωμένα δικαιώματα του πολίτη και όχι «διαπραγματεύσιμα» αγαθά.

Επιδίωξη επίσης αποτελεί η εκπαίδευση να παραμείνει δημόσιο αγαθό και να ενισχυθούν οι κοινωνικές διαστάσεις της δια βίου μάθησης και της κατάρτισης, έτσι ώστε να συνθέτουν ένα πλέγμα πολιτικών, μια εκπαιδευτική ολότητα, δικαίωμα των πολιτών για την ατομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Θέση μας είναι ότι η κατάρτιση πρέπει να οικοδομείται πάνω στην εκπαίδευση. Η δια βίου μάθηση να συμπληρώνει τα κενά και να συμβάλλει στην αποκατάσταση των ανισορροπιών καθώς και στην άμβλυνση των αδικιών που, όπως σε κάθε σύστημα, εμπεριέχονται, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, και σε αυτό της εκπαίδευσης.

Στην κατεύθυνση αυτή η ΓΣΕΕ (με βάση της προσεγγίσεις του Ινστιτούτου Εργασίας και του ΚΕΚ αναφορικά με τα θέματα «Σύστημα Κατάρτισης - Σύστημα Απασχόλησης, η δυναμική τους και οι μεταξύ τους σχέσεις» οι οποίες αποτελούν ένα επαρκές -ή τουλάχιστον βασικό- σώμα επεξεργασιών, μέσω των οποίων διατυπώνονται κύρια ερωτήματα, τεκμηριώνονται και αναλύονται όψεις του ζητήματος, διαμορφώνονται υποθέσεις εργασίας και εξυπηρετείται επαρκώς η συστηματική άρθρωση ενός διαλόγου τόσο στο εσωτερικό της δομής της ΓΣΕΕ, όσο και στο κοινωνικό της περιβάλλον) θέτει ζητήματα ποιοτικής εξέλιξης του συστήματος, σε άξονες που αποτελούν τον κορμό της αναβάθμισής του.

Την τελευταία δεκαπενταετία τα Ελληνικά Συνδικάτα, η ΓΣΕΕ, έχουν αναπτύξει ένα δίκτυο συστηματικής παροχής οργανωμένων υπηρεσιών επαγγελματικής κατάρτισης σε ανέργους και εργαζόμενους, με επέκταση παράλληλα και της προσφοράς γενικότερων υπηρεσιών επιμόρφωσης και πιο πρόσφατα έχει ενεργοποιηθεί ουσιαστικά η συνδικαλιστική εκπαίδευση.

Για τα συνδικάτα η επαγγελματική κατάρτιση αποτελεί μέσο για την ανταπόκριση των εργαζομένων στις εντεινόμενες αλλαγές και την ένταξή τους στην οικονομική αλλά και την κοινωνική και πολιτική ζωή των σύγχρονων κοινωνιών.

Με βάση τα παραπάνω η επαγγελματική κατάρτιση, για την ΓΣΕΕ, εκτός του ότι πρέπει να ενσωματώνει αρχές αξίες και επιδιώξεις της εκπαίδευσης, δεν είναι ούτε μπορεί να αναχθεί, όπως και οι άλλες ενεργητικές πολιτικές, στις κυρίαρχες πολιτικές αντιμετώπισης της ανεργίας. Ανήκει στις συμπληρωματικές πολιτικές που έχουν ως στόχο την διευθέτηση ανισορροπιών στην αγορά εργασίας και ανισοτήτων πρόσβασης, εφόσον απευθύνονται σε όλους τους ανέργους.

Στο πλαίσιο αυτό και στο μέτρο που της αναλογεί, η ΓΣΕΕ, μέσω του επιστημονικού της φορέα, του Ινστιτούτου εργασίας, στο οποίο υπάγεται το ΚΕΚ, παρεμβαίνει στις πολιτικές Απασχόλησης γενικότερα και στα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ειδικότερα, έχοντας διττή στόχευση: επιδιώκει να συνδυάσει την πολιτική παρέμβαση αντιμετώπισης της ανεργίας με την αναγκαία επιστημονική προσέγγιση του φαινομένου.

Για την επόμενη προγραμματική περίοδο η ΓΣΕΕ επιδιώκει και θα συμβάλλει στην διαμόρφωση μιας πολιτικής όπου η δια βίου εκπαίδευση και η κατάρτιση να συναρθρώνονται σε μια ολότητα, εντός της οποίας συνυπάρχουν και υλοποιούνται στόχοι όπως:

- Η έγκαιρη και έγκυρη διάγνωση των εκπαιδευτικών αναγκών.
- Ο συντονισμός των επιμέρους φορέων και των πολιτικών τους σε ένα ενιαίο πλαίσιο αρχών και πολιτικών αναβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού.
- Η σύνδεση και συμπληρωματικότητα της αρχικής και της συνεχιζόμενης κατάρτισης καθώς και η σύνδεσή τους με την απασχόληση.
- Η διαμόρφωση ενός ενιαίου και αξιόπιστου συστήματος πιστοποίησης και αναγνώρισης της κατάρτισης.
- Η ένταση του εθνικού σχεδιασμού για τη χάραξη πολιτικών κατάρτισης, στη κατεύθυνση προσαρμογής του στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας και της οικονομίας.

Αποτελεί θετικό βήμα η συστηματική συνεργασία που αναπτύσσεται μεταξύ των Υπουργείων Παιδείας και Εργασίας με τη θέσπιση ενός Εθνικού Συστήματος Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση, καθώς και του Εθνικού Συμβουλίου Σύνδεσης της Εκπαίδευσης και της Κατάρτισης με την Απασχόληση.

- Η καθιέρωση της αυτονομίας των δύο παραπάνω θεσμών, ως αρμόδιων για το σχεδιασμό των σχετικών πολιτικών επαγγελματικής κατάρτισης και απασχόλησης, την παρακολούθηση της υλοποίησής τους από τους εμπλεκόμενους φορείς, αποτελεί ορθολογική επιλογή για την απεμπλοκή τους από τα ζητήματα της καθημερινής διαχείρισης των δύο υπουργείων.
- Η αναβάθμιση των μηχανισμών σύνδεσης της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων με τις πολιτικές απασχόλησης. Η πρόβλεψη και διάγνωση των εκπαιδευτικών αναγκών και η σύνδεση της επαγγελματικής εκπαίδευσης, της αρχικής και της συνεχιζόμενης κατάρτισης με την απασχόληση προϋποθέτει την ανάδειξη του ΠΑΕΠ (Παρατηρητήριο απασχόλησης -Ερευνητική/ πληροφορική) σε κεντρικό μηχανισμό προσδιορισμού της ζήτησης σε επαγγέλματα και ειδικεύσεις σε άμεση διασύνδεση με τα ΚΠΑ (Κέντρα Προώθησης της απασχόλησης).
- Ενίσχυση του επαγγελματικού προσανατολισμού των νέων, με την ίδρυση μηχανισμών συμβουλευτικής και κατανόησης της παραγωγής και του κόσμου εργασίας. Απ' αυτή την άποψη είναι σημαντική η περιφερειακή διάρθρωση του ΕΚΕΠ (Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού) σε τριμερή βάση.
- Θέσπιση ενός ενιαίου συστήματος πιστοποίησης της αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης με ιδιαίτερη έμφαση στην πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων ανεξάρτητα από τον τρόπο που αυτά αποκτήθηκαν. Η δημιουργία ενός Ενιαίου Συστήματος Πιστοποίησης και Αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων καθίσταται ιδιαίτερα επίκαιρη για τον αναπροσανατολισμό

της επαγγελματικής δραστηριότητας όσων εργαζομένων χάνουν τη δουλεία τους εξαιτίας των αναδιαρθρώσεων.

- Θέσπιση Εξειδικευμένων Θεσμών ως βασική προϋπόθεση για τον προσδιορισμό της σχέσης μεταξύ αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης καθώς και την ανάπτυξη των αναγκαίων μηχανισμών, μεθοδολογιών και επαγγελματικών περιγραμμάτων.

ο Ενίσχυση των μηχανισμών διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας της κατάρτισης με την πιστοποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης από το ΕΚΕΠΙΣ (Εθνικό κέντρο πιστοποίησης) και να διαμορφωθεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της κατάρτισης

5.15. Συνδικαλιστική Εκπαίδευση

Μία από τις βασικές επιδιώξεις της δια βίου μάθησης (δια βίου εκπαίδευση, δια βίου κατάρτιση) είναι η διασφάλιση της δυνατότητας προσαρμογής του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες που απαιτούνται στον συνεχώς μεταβαλλόμενο εργασιακό και κοινωνικό περιβάλλον. Μ' αυτή την έννοια η δια βίου μάθηση αποτελεί μία πολύμορφη και διαρκή διαδικασία η οποία επηρεάζει ιδιαίτερα τον κόσμο της εργασίας. Η προοπτική της δια βίου μάθησης μπορεί να συμβάλλει στην αναβάθμιση της θέσης των εργαζομένων και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους.

Η ΓΣΕΕ, θεωρεί ότι, η συνδικαλιστική εκπαίδευση δεν μπορεί παρά να είναι ουσιαστικά **πολιτική εκπαίδευση**, δηλαδή να έχει ως στόχο την «επικαιροποίηση» των δεδομένων και του περιεχομένου της δράσης των συνδικάτων για βελτίωση των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης. Ως εκ τούτου αποβλέπει στην:

- δημιουργία και ανάπτυξη κριτικής συνείδησης.
- ενίσχυση της δυνατότητας επεξεργασίας και λήψης αυτόνομων αποφάσεων.
- διέγερση της διάθεσης και την δημιουργία περιβάλλοντος για συμμετοχή και δραστηριοποίηση των μελών των συνδικάτων και των εργαζομένων γενικότερα.
- την κατανόηση της στρατηγικής και των επιδιώξεων που θέτει η ΓΣΕΕ.
- δημιουργία του απαραίτητου κλίματος και την ευαισθητοποίηση των συνδικάτων (στελέχη, μέλη) και των εργαζομένων.

Το ανθρώπινο δυναμικό και ειδικά οι εκπαιδευτές (ο πυρήνας του εκπαιδευτικού έργου) πρέπει να είναι ικανοί να διαμορφώνουν εκπαιδευτικές συνθήκες, στο πλαίσιο της ομάδας, οι οποίες να ικανοποιούν τις βασικές αρχές και στόχους της συνδικαλιστικής εκπαίδευσης , χωρίς να υποτιμάται η παρουσίαση της τεχνικής πλευράς της καθημερινής συνδικαλιστικής δραστηριότητας.

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της συνδικαλιστικής εκπαίδευσης, όπως την προηγούμενη περίοδο, συντονίζει και πραγματοποιεί με διάφορους τρόπους το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ και με ειδικότερα προγράμματα το ΚΕΚ/ΙΝΕ-ΓΣΕΕ και η Ακαδημία Εργασίας - ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ, και βασίζεται στο σύνολο των εμπειριών, γνώσεων, απόψεων

που αναπτύχθηκαν - αναπτύσσονται στο εσωτερικό του κινήματος και στην καθοδηγητική ευθύνη του βασικού πυρήνα των στελεχών της ΓΣΕΕ.

5.16. Υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας

Η βελτίωση της λειτουργίας της Επιτροπής Υγιεινής και Ασφάλειας της Γ.Σ.Ε.Ε. καθώς και η ανάπτυξη της παρέμβασής μας στο ΕΛΙΝΥΑΕ αποτελούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις αναβάθμισης των δομών υποστήριξης των θέσεων του σ.κ. Παράλληλα, η αναγκαιότητα για τη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας επιβάλλει την διεκδίκηση προώθησης:

- της υλοποίηση και της έντασης των ελέγχων εφαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας για την υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας.
- της δημιουργίας επιτροπών Υ-Α σε όλους τους χώρους εργασίας.
- της ανάπτυξης και αναβάθμισης του ρόλου των επιθεωρητών εργασίας στην κατεύθυνση των προτάσεων της Συνομοσπονδίας.

5.17. Κοινωνία αλληλεγγύης και ισότητας

Η ΓΣΕΕ με τις διεκδικήσεις και τις προτάσεις της συμβάλλει στην βελτίωση των συνθηκών Κοινωνικής Αλληλεγγύης στην χώρα μας.

Στην κατεύθυνση αυτή το συνδικαλιστικό κίνημα διεκδικεί:

- Την αναβάθμιση του Εθνικού Συστήματος Υγείας, με την αύξηση των δημοσίων δαπανών την ορθολογική κατανομή και αξιοποίηση των πόρων καθώς και στον σχεδιασμό και την υλοποίηση νέων προτεραιοτήτων στην κατεύθυνση της ποιότητας, της ισότητας στην παροχή των υπηρεσιών υγείας, της πρόληψης και της προαγωγής υγείας.
- Την αναβάθμιση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης με την συνεπή χρηματοδότησή του από το κράτος, προκειμένου να βελτιώνει το επίπεδο των παροχών του και να εξασφαλίζει την ασφάλεια και σιγουριά στους απόμαχους της εργασίας.
- Την ενίσχυση της Πρόνοιας για τους ηλικιωμένους, τα μειονεκτούντα άτομα και εκείνα που κινδυνεύουν με κοινωνικό αποκλεισμό.
- Την εφαρμογή μιας πολιτικής ενίσχυσης της λαϊκής -εργατικής στέγης.
- Την αντιμετώπιση των προβλημάτων των εξαρτημένων ατόμων στους χώρους εργασίας.
- Την εφαρμογή μέτρων που αφορούν τη διάσωση του φυσικού περιβάλλοντος και την προστασία του από τους βιομηχανικούς ρύπους, σε συνδυασμό με την βελτίωση των συνθηκών του εργασιακού περιβάλλοντος.

5.18. Κοινωνικές Συμμαχίες

Για τη ΓΣΕΕ, η οικοδόμηση **των κοινωνικών συμμαχιών** αποκτά μόνιμα και σταθερά χαρακτηριστικά όταν στηρίζεται

πάνω σε κοινά συμφέροντα και επιδιώξεις χωρίς αντιστοιχίσεις πίσω από τα προβλήματα και τις ανάγκες μιας ή ενός στρώματος. Η υπεράσπιση της ειρήνης, τα οικολογικά προβλήματα, η χωροταξία, το νέφος, το συγκοινωνιακό, η κατοικία, η παιδεία, η υγεία, η κοινωνική ασφάλιση, η ανεργία, ο κοινωνικός αποκλεισμός, οι διακρίσεις, ο εκδημοκρατισμός, ο πολιτισμός κλπ. ενδιαφέρουν το ίδιο και μπορούν να κινητοποιούν, τόσο την εργατική τάξη, όσο και τους αγρότες, τους ΕΒΕ και τα άλλα κοινωνικά στρώματα, τον κάθε πολίτη.

Η μεταμόρφωση και ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός της παραγωγικής βάσης της χώρας, η φορολογική μεταρρύθμιση, η κοινωνική πολιτική, οι πολιτικές απασχόλησης, η εισοδηματική πολιτική, η καταπολέμηση της ανεργίας, η τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση, η καινοτομία, η γνώση, η έρευνα, κλπ. μπορούν επίσης να δραστηριοποιούν εξίσου την εργατική τάξη και τα άλλα κοινωνικά στρώματα για την αντιμετώπισή τους.

Η εργατική τάξη και τα συνδικάτα χρειάζεται με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο να αποδείξουν τη δυνατότητά τους να συσπειρώνουν γύρω από κοινούς στόχους, τα άλλα κοινωνικά κινήματα (φοιτητικό, καταναλωτικό, κλπ.), αλλάζοντας τους συσχετισμούς σε όφελος των δυνάμεων της προόδου και της εργασίας.

Στην κατεύθυνση αυτή σημαντικό ρόλο μπορούν και πρέπει να παίξουν η Γ.Σ.Ε.Ε. και τα Εργατικά Κέντρα της κάθε πόλης τα οποία πρέπει να γίνουν ο πόλος συσπείρωσης των αγροτών και των ΕΒΕ γύρω από τα σημαντικά προβλήματα σε περιφερειακό, νομαρχιακό και τοπικό επίπεδο.

5.19. Οι διεθνείς προσανατολισμοί της Γ.Σ.Ε.Ε.

Η Γ.Σ.Ε.Ε. ως φορέας που εκφράζει όλους τους εργαζόμενους, στηρίζει κάθε προσπάθεια για την προώθηση των εθνικών μας θεμάτων, που είναι σύμφωνες με τα συμφέροντα του λαού και της χώρας.

Είναι σταθερός ο προσανατολισμός μας στην υπεράσπιση της εθνικής μας ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας της πατρίδας μας, από κάθε έξωθεν απειλή. Απαιτεί την ανάγκη της άμεσης επίλυσης του Κυπριακού σύμφωνα με τις αποφάσεις του ΟΗΕ.

Υποστηρίζει και συμμετέχει σε κάθε ενέργεια που προωθεί τη διασφάλιση της ειρήνης (με τρόπους που να σέβονται και τα δικαιώματα των λαών). Θεωρούμε αναγκαία την προώθηση του διαλόγου ως του πιο αποτελεσματικού και δυναμικού μέσου ειρηνικής συνεργασίας και συνύπαρξης των λαών της Βαλκανικής ή άλλων περιοχών του πλανήτη και ως κατηγορηματική απάντηση στις δυνάμεις που προσπαθούν να επιβάλλουν την θέλησή τους, ερήμην των λαών, με στρατιωτικές επιθέσεις και βομβαρδισμούς, καταστρέφοντας το υλικο-τεχνικό και κοινωνικό κεφάλαιο χωρών και περιοχών, σπέρνοντας την φτώχεια, τον απεμπλουτισμένο όλεθρο και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Εκφράζουμε την αλληλεγγύη μας στους αγώνες των λαών που αγωνίζεται για την αυτοδιάθεσή τους, για την υπεράσπιση ανεξαρτησίας και των δημοκρατικών τους θεσμών. Παράλληλα, εκφράζουμε και την αντίθεση μας σε εθνικιστικές λογικές, ξενοφοβίες, ρατσισμούς και φανατισμούς, που δημιουργούν επικίνδυνα φαινόμενα και απειλούν την ειρηνική συνεργασία και

συνύπαρξη των λαών, την δημοκρατική και κοινωνική συνοχή.

Υποστηρίζουμε την διαμόρφωση διεθνών κοινωνικών σταθερών, προκειμένου να αποτραπεί η χρησιμοποίηση των αμοιβών, του ωραρίου, των σχέσεων εργασίας, των κοινωνικών δικαιωμάτων και των εργασιακών συνθηκών των εργαζομένων ως παράγοντες κοινωνικού ντάμπινγκ των χωρών τους.

Η χώρα μας προσηλωμένη στην δημοκρατία, την ειρηνική συνεργασία και συνύπαρξη των λαών, ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμβάλλει στην προώθηση της ειρήνης, της συνεργασίας και της ανάπτυξης στην περιοχή των Βαλκανίων και της Νοτιο-Ανατολικής Μεσογείου.

Οι Έλληνες εργαζόμενοι αξιώνουν, την ειρηνική συνύπαρξη των λαών των Βαλκανίων και της Νοτιο-Ανατολικής Μεσογείου, ανεξάρτητα από θρησκευτικές, εθνικές ή άλλες διαφορές, προκειμένου τα Βαλκάνια και η Μεσόγειος να αποτελέσουν γέφυρα φιλίας και ανάπτυξης ενός μαζικού και ειρηνικού μετώπου κατά του ρατσισμού, του φανατισμού και της ξενοφοβίας.

Πρωτοβουλίες στην Νοτιοανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια

Εκτός από την ανάπτυξη των διμερών σχέσεων, με όλα τα συνδικάτα των χωρών

της Κεντρικής, της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης και της Βαλκανικής, η Γ.Σ.Ε.Ε. θα συνεχίσει την ανάληψη πρωτοβουλιών για την ενίσχυση του στόχου για τη φιλία, την οικονομική, πολιτική, και κοινωνική συνεργασία των λαών της περιοχής, ιδιαίτερα, στις νέες συνθήκες διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5.21. Διεθνείς σχέσεις

Στο θέμα των "Διεθνών Σχέσεων" η Γ.Σ.Ε.Ε. υπογραμμίζει την αναγκαιότητα διεύρυνσης της διεθνούς στρατηγικής της, δεδομένου ότι η παραπέρα ανάπτυξη των διεθνών σχέσεων κρίνει τελικά, σε διεθνές επίπεδο, το ειδικό βάρος της κάθε συνδικαλιστικής οργάνωσης.

Επισημαίνουμε επίσης:

- Την αναγκαιότητα παραπέρα ανάπτυξης των διμερών σχέσεων με όλα τα συνδικάτα των κρατών -μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και αυτών της **Ανατολικής** και **Κεντρικής Ευρώπης, της Μαύρης Θάλασσας και της Βαλκανικής** με την δημιουργία από την ΓΣΕΕ και την συμμετοχή κοινωνικών φορέων (ΓΣΕΒΕΕ, ΠΑΣΕΓΕΣ, ΓΕΣΑΣΕ, κλπ) Παρατηρητηρίου Οικονομίας και Εργασίας στα Βαλκάνια και την Ν.Α. Ευρώπη.
- Την ανάπτυξη των σχέσεων και με τα συνδικάτα όλων των χωρών που περιβάλλουν τη Μεσόγειο Θάλασσα.
- Την διεύρυνση της αμφίδρομης πληροφόρησης με την δημιουργία ενός δικτύου επικοινωνίας και ενημέρωσης μεταξύ της Γ.Σ.Ε.Ε. και των άλλων συνδικάτων, γύρω από τις οικονομικές εξελίξεις καθώς και των εξελίξεων που αφορούν σε θέματα όπως τις συλλογικές συμβάσεις, την αγορά εργασίας, τις εξελίξεις σε ασφαλιστικά εργασιακά δικαιώματα, την εργατική νομοθεσία, τον χρόνο εργασίας, κλπ.

5.22. Διεθνές Γραφείο Εργασίας

Η συμμετοχή της Γ.Σ.Ε.Ε. στη Σύνοδο του ΔΓΕ, απαιτείται να έχει ουσιαστικό περιεχόμενο και η παρουσία των αντιπροσώπων μας να είναι περισσότερο ενεργή και αποτελεσματική.

5.23. Ινστιτούτο Εργασίας

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, κλείνοντας την δεύτερη δεκαετία της λειτουργίας και της δράσης του, έχει καταξιωθεί στην συνείδηση των εργαζομένων και της ελληνικής κοινωνίας γενικότερα, ότι αποτελεί έναν ερευνητικό και εκπαιδευτικό φορέα, επιστημονικά έγκυρο και κοινωνικά ωφέλιμο. Στο πλαίσιο αυτό το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ και η επιστημονική δυναμική που έχει αναπτύξει, το οδηγούν αντικειμενικά στο μέλλον να εντείνει τις προσπάθειές του προκειμένου να συνεχίσει να ανταποκρίνεται στο ρόλο του ως εργαλείο στην υπηρεσία της Γ.Σ.Ε.Ε. και του σ.κ., συμβάλλοντας:

- Στην επιστημονική τεκμηρίωση των θέσεων της Γ.Σ.Ε.Ε. όχι μόνο στα θέματα θεσμικού ή διαρθρωτικού χαρακτήρα αλλά και σε θέματα τρέχουσας και μεσομακροπρόθεσμης οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής.
- Στην επαφή, στη συνεργασία και στην ανταλλαγή εμπειριών των συνδικάτων της χώρας μας με τα συνδικάτα, τα

Πανεπιστήμια, τα εργατικά κέντρα και τα Ινστιτούτα Εργασίας άλλων χωρών πάνω σε ζητήματα που απασχολούν τους εργαζόμενους.

- Στην παροχή γνώσεων προς τα συνδικαλιστικά στελέχη διαμέσου της συνδικαλιστικής επιμόρφωσης και της δια βίου μάθησης για την καλύτερη ανταπόκρισή τους στα νέα δεδομένα και κυρίως στη διάχυση με εκλαϊκευμένο τρόπο, της γνώσης που παράγεται στο ΙΝΕ, σε ολόκληρο το συνδικαλιστικό κίνημα
- Στην ενεργή σύνδεση του σ.κ με τον κόσμο της επιστήμης, ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια κλπ.
- Στην προβολή της θέσης των συνδικάτων για την επαγγελματική κατάρτιση, προκειμένου οι πρωτοβουλίες και η δράση του ΙΝΕ να εντάσσονται στις ιεραρχήσεις των προβλημάτων, στη στρατηγική και τις επιλογές της Γ.Σ.Ε.Ε., και να δημιουργούν τις προϋποθέσεις για νέες επιθετικές πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων των εργαζομένων, των ανέργων, των συνταξιούχων και της χώρας μας.
- Στην τεχνική και επιστημονική υποστήριξη της ΓΣΕΕ στο πλαίσιο σύσφιξης και αναβάθμισης των σχέσεων της Γενικής Συνομοσπονδίας με τα συνδικάτα των άλλων χωρών της Ε.Ε. των χωρών που περιβάλλουν τη Μεσόγειο, της Κεντρικής, της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης, των Βαλκανίων και της Μαύρης Θάλασσας.
- Στην ενίσχυση του κύρους της ΓΣΕΕ, με την επιστημονική και τεχνική πληρότητα της έρευνας και τεκμηρίωσης των θέσεων και διεκδικήσεων της Συνομοσπονδίας, καθώς και με την ολοκληρωμένη ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του ΙΝΕ, σε εθνικό αλλά και στο ευρύτερο ευρωπαϊκό συνδικαλιστικό και κοινωνικο-πολιτικό χώρο, στα πλαίσια της δράσης και της συμβολής των ελληνικών συνδικάτων στο ευρωπαϊκό συνδικαλιστικό κίνημα.

5.24. Το μέλλον του Συνδικαλιστικού κινήματος

Τα συνδικαλιστικό κίνημα αποτελεί έκφραση συλλογικής εκπροσώπησης των μισθωτών, με στόχο την ικανοποίηση των συμφερόντων τους απέναντι στις δημόσιες πολιτικές καθώς και σ' αυτές των επιχειρήσεων και του κεφαλαίου. Το μέλλον του βασίζεται στο μέλλον της εργασίας.

Η ΓΣΕΕ με την διεκδικητική και αγωνιστική παρουσία της στην ελληνική κοινωνία, ενδυναμώνει τα στοιχεία ελκτικής δυναμικής των συνδικάτων για την ένταξη των νέων εργαζομένων σ' αυτά και παράλληλα, με την συμμετοχή της σε όργανα διοίκησης δημοσίου και κοινωνικού χαρακτήρα οργανισμών, διεκδικεί, μεταξύ των άλλων την διαφάνεια και τον κοινωνικό έλεγχο στις πολιτικές και στη διαχείριση του δημοσίου χρήματος.

Το συνδικαλιστικό κίνημα τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα και την Ευρώπη, έχει εισέλθει σε ένα δρόμο προκλήσεων με χαρακτηριστικά διαφορετικού περιεχομένου από τις προκλήσεις προηγούμενων δεκαετιών, ιδιαίτερα κατά την πρόσφατη

περίοδο της οικονομικής κρίσης και ύφεσης. Η αύξηση της ανεργίας, η ευελιξία στην απασχόληση και στις εργασιακές σχέσεις, οι απολύσεις, η φτώχια, η απελευθέρωση των αγορών, η εξατομίκευση καθώς και ο κοινωνικός αποκλεισμός ολοένα και μεγαλύτερων ομάδων του πληθυσμού, συμβάλλουν μεταξύ των άλλων, στην διάβρωση της συλλογικότητας και την ενίσχυση της ατομικότητας, που καταλήγουν στην σταδιακή συρρίκνωση της κοινωνικής αλληλεγγύης και στην διεύρυνση των συνθηκών αποδυνάμωσης και απομαζικοποίησής του.

Όμως, η κρίση των κομμάτων και των άλλων φορέων εξουσίας παρέχει τη δυνατότητα στα συνδικάτα να αποδειχθούν οι πιο ελκτικοί και μαζικοί πόλοι διεκδίκησης λύσεων για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κόσμος της μισθωτής εργασίας και η σύγχρονη κοινωνία.

Η εμπιστοσύνη με την οποία η ελληνική κοινωνία περιβάλλει τα συνδικάτα σε σχέση με τους άλλους κοινωνικούς θεσμούς, εκφράζει την συλλογική δυναμική και την αναγκαιότητα αντιμετώπισης των νέων προκλήσεων που τίθενται στο συνδικαλιστικό κίνημα.

Στη κατεύθυνση αυτή το συνδικαλιστικό κίνημα απαιτείται να αναζητήσει τρόπους για την ανάπτυξη «κινήματος» με αξιοπιστία, φερεγγυότητα και δράση για την επίλυση των ζητημάτων που αντιμετωπίζει ο εργαζόμενος(η) στη δουλειά και την γειτονιά του, ο άνεργος(η) και ο(η) συνταξιούχος.

Οι νέες αυτές επιδιώξεις του συνδικαλιστικού κινήματος προϋποθέτουν τον οργανωτικό - λειτουργικό μετασχηματισμό του και τον προσδιορισμό της στρατηγικής του, προκειμένου να είναι σε θέση να επηρεάσει την διαμόρφωση των οικονομικών και κοινωνικών εξελίξεων μετεξελισσόμενο έτσι, σε μια **καθοριστικής σημασίας** κοινωνική και αντιπροσωπευτικής διάστασης **συνιστώσα** της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Το συνδικαλιστικό κίνημα στις σημερινές συνθήκες της οικονομικής δημοσιονομικής και κοινωνικής κρίσης και ιδιαίτερα στην προοπτική της εξόδου από αυτήν, απαντά θετικά στη σύνθεση «Ανάπτυξη - Καινοτομία - Τεχνολογία - Απασχόληση - Εισόδημα» καθώς και στην στρατηγική «Διαρθρωτική Ανταγωνιστικότητα - Ποιότητα» αντί της εφαρμοζόμενης μέχρι σήμερα στρατηγικής «Ανταγωνιστικότητα - Κόστος Εργασίας -Ποσότητα», η οποία μας οδήγησε στην σημερινή κοινωνικοοικονομική περιπέτεια με τις σημαντικές συνέπειες στον κόσμο της μισθωτής εργασίας (800.000 άνεργοι στην Ελλάδα και 23 εκατ. άνεργοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, 2010).

Μόνο στην εναλλακτική αυτή κατεύθυνση οι θέσεις και οι διεκδικήσεις του σ.κ. θα γίνουν ευρύτερα ελκτικές, αφού η απήχηση των διεκδικήσεών του και των αγώνων του θα συγκινεί ολοένα και περισσότερους εργαζόμενους και ο ρόλος τους θα αναγνωρίζεται ολοένα και περισσότερο, εμπνέοντας τον κόσμο της εργασίας, συσπειρώνοντας τις δυνάμεις του, ενοποιώντας τη δράση του και διεκδικώντας την ουσιαστική επίλυση στις σημερινές συνθήκες της οικονομικής κρίσης και ύφεσης των κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων της χώρας, των εργαζομένων, των συνταξιούχων, των ανέργων και των εργασιακά και κοινωνικά αποκλεισμένων.

Δραστηριότητες ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

➜ 1 & 2 Μάρτη 2010

Συμμετοχή: του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Σ. Λαμπουσάκη, Έ. Κούστα) στη συνάντηση για τον προγραμματισμό του νέου τετραετούς συμβολαίου για τα Παρατηρητήρια EIRO, EWCO & ERM , που διοργάνωσε το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions) στο Δουβλίνο.

➜ 7 Μαρτίου 2010

Συμμετοχή του Γιάννη Κουζή Επιστημονικού Συμβούλου του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ σε στρογγυλό τραπέζι του 8ου Πανελλαδικού Συνεδρίου Δημόσιας Υγείας με θέμα, «Κοινωνικές Επιδημίες». Το αντικείμενο συζήτησης στο στρογγυλό τραπέζι ήταν, «Ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι στην εργασία».

